Štev. 119 V Trstu, v torek, dne 2. junija 1914 Letnik XXXXI

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti" za Primorsko

„V edinosti je moč!"

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti" — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24·—
za pol leta . . . . . „ 12·—
za tri mesece . . . . . „ 6·—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5·20
za pol leta . . . . . „ 2·60

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . *mm* po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . *mm* po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5·—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in tožbi se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Brzojavna poročila.

Jugoslovanske demonstracije povodom strelskih slavnosti na Dunaju.

DUNAJ 1. (Izv.) K današnji tukajšnji strelski slavnosti patrijotične mladine je prispela tudi deputacija dalmatinskih strelcev pod vodstvom prof. Ljubibratića, 50 po številu. Ko so Dalmatinci večerjali v hotelu „Regina", se je zbrala pred hotelom precejšnja množica jugoslovanskega nacijonalističnega dijaštva in priredila hrupne demonstracije. Ko se je pokazal pri vratih prof. Ljubibratić, so ga obmetali iz gnilimi jajci, nakar so se mirno razšli.

Češko-nemška spravna pogajanja.

PRAGA 1. (Izv.) Kakor znano, se je češka realistična stranka odločila, da se ne udeleži novih češko-nemških spravnih pogajanj, ki se pričnó dne 4. junija. Realistom so se pridružili sedaj še narodni socijalci in državno-pravniki, tako da se boste udeležili novih pogajanj s češke strani le mladočeška in agrarna stranka. Toda tudi agrarci izjavljajo, da je zanje program pogajanj jako kratek: dosega sklicanja češkega deželnega zbora. Vse nadaljne razprave in diskusije smatrajo agrarci za nepotrebne. Sodeč po tej situaciji, bodo tudi sedanja češko-nemška spravna pogajanja brezuspešna in jako kratka.

Napad na češke Sokole na Dunaju.

DUNAJ 1. (Izv.) Češki Sokoli so imeli včeraj v Ottakringu v »Arbeiterheimu« sokolsko slavnost, radi katere je prišlo do hudih spopadov z Nemci. Nemci so v neposredni bližini češkega slavnostnega prostora priredili velik protestni shod. Posrečilo se jim je celo prodreti močni policijski kordon in so napadli več Sokolov. Ustavili in poškodovali so tudi več avtomobilov, v katerih so se nahajale češke dame.

Barzilai o avstrijsko-italijanskih odnošajih.

BERLIN 1. (Izv.) Znani italijanski poslanec Barzilai je priobčil v nekem tukajšnjem listu daljši članek o avstrijsko-italijanskih odnošajih, v katerem izjavlja: »Italijanska demokratična stranka nikakor ne misli, da bi bilo treba izvajati v Italiji Avstriji sovražno politko. Pač pa hoče, da se odpravi dosedanje nesporazumljenje med Dunajem in Rimom. Glede albanskega vprašanja moram izjaviti, da ni v Italiji niti enega razumnega človeka, ki bi mislil, da mora Albanija postati italijanska. Enako mišljenje je tudi v Avstriji. Nedvomno pa je, da se vrši v Draču med obema državama pod plaščem formalne diplomatične vljudnosti boj za politično in gospodarsko gospodarstvo v Albaniji, boj, ki bo imel lahko še jako žalostne posledice. Po mojem mnenju bi bilo vsekakor najbolj v smislu italijanskih interesov, če se uvede v Albaniji internacijonalna uprava in prevzamejo vse velesile varuštvo nad deželo. Italija ne želi drugega kot internacijonalno Albanijo. In Evropa tudi mora to storiti, če hoče, da se albanske homatije ne razvijejo v svetovno vojno.

Kar se tiče avstrijskih Italijanov, pravi Barzilai: Vem dobro, da živi v Avstriji veliko milijonov Slovanov, dočim tvorijo Italijani le manjšino. Smatram, da uvideva avstrijska vlada ravno radi tega, ker je slovanska večina jako velika, favorizacijo Slovanov kot nujno potrebno. Morda je to s stališča politične sebičnosti in parlamentarne smotrenosti razumljivo; toda če se pomisli, da ima 800.000 avstrijskih Italijanov 36 milijonov bratov v Italiji, s katerimi so združeni nerazdružljivo, potem izgledajo razmere čisto drugače in se ni čisto nič čuditi, če izzovejo tudi najmanjše pritožbe avstrijskih Italijanov najživahnejši odmev v Italiji. Z absolutno gotovostjo lahko zagotavljam, da se tekom dolgih let ni pojavila v Italiji niti ena demonstracija, ki ne bi bila v odgovor na nepravično postopanje proti avstr. Italijanom. Kot edino sredstvo za zboljšanje odnošajev med obema državama smatram to, da Avstrija primerno in pravično vpošteva in podpira duševne interese italijanskih bratov v Avstriji.

Homatije v Albaniji.

Stališče Avstrije in Italije napram Albaniji.

BEROLIN 30. (Kor.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše: O stališču Avstrije in Italije napram Albaniji so bile v zadnjem času podane na merodajnih mestih izjave, ki so z ozirom na stališče obeh držav napram Albaniji, posebno z ozirom na zadnje dogodke, jako značilne. Dne 25. t. m. je govoril v plenarni seji avstrijske delegacije v Budimpešti grof Berchtold, avstrijski zunanji minister, o tem vprašanju, drugi dan pa markez Di San Giuliano v italijanski zbornici. Oba sta govorila o albanski vstaji, o njenem pomenu za nadaljnji razvoj dogodkov in o zadržanju obeh sil napram ena drugi. O ponesrečenem knezu Viljemu sta govorila oba zelo malo. Poudarjala pa sta oba, da hočeta obe državi tudi kljub sedanjim nepričakovanim dogodkom v Albaniji ostati kot zaveznici in delovati skupno za obstoj te nove države ob Adriji. Zaupno se naslanjati, glasom poročil merodajnih oseb zunanje politike, obe državi druga na drugo in želita ohraniti, če ne drugače s pomočjo ostalih velesil evropskih, novoustanovljeni prestolček albanski, ki se je posebno v zadnjem času začel silno in nevarno majati. Ta skupnost in edinost med Avstrijo in Italijo pomeni toliko, da je ustvarjena s tem nova temeljna baza za nadaljne delo ne samo obeh omenjenih držav, marveč cele evropske diplomacije, ki se bo morala ozirati na to dejstvo. Obe državi ste pokazali s tem, da hočeta vzdržati novo državico svobodno Albanijo in sicer za ohranitev ravnotežja v Jadranskem morju. Obenem je ta nastop Avstrije in Italije tudi poziv ostalim evropskim državam, da naj pripomorejo na en ali drug način, da se Albanija reši in da se odstranijo te nove zapreke, ki so ogrozile v zadnjem času obstoj te nove državice. Avstrijski in italijanski krogi uvidijo v tem soglasju obeh držav nepobiten dokaz, da se bo Albanija obdržala.

Pogajanja z Miriditi.

DRAČ 30. (Kor.) Po nalogu kneza Viljema je odpotoval finančni minister Nogga k Prenku Bib Dodi, da se bo pogajal z njim glede zahtev v Aleziji zbranih Miriditov, ki ogrožajo Drač in groze uničiti celo albansko vlado. Svojih zahtev še niso notificirali.

Novo italijansko brodovje pred Dračem.

BERLIN 1. (Izv.) »Vossische Zeitung« poroča, da dosedanja italijanska torpedna flotilja, ki se nahaja pod poveljstvom admirala Trifanija, v kratkem odpluje izpred Drača. Na njeno mesto pride potem flotilja križark, pod poveljstvom admirala Cagnija. Temu brodovju pripadajo križarke »Amalfi«, »Pisa« in »San Giorgio« in 11 torpedovk.

Kriza v Albaniji.

DRAČ 30. (Kor.) Albanski kabinet se je danes sestavil in obstoja iz sledečih članov: Turkhan paša ministrski predsednik, Prenk Bib Doda zunanje ministrstvo, Mufid bej pravosodstvo, Turtullis naučni minister, finance vodi Nogga, poljedelstvo Abdi beg Toptani, notranje posle Akcif paša, javna dela, pošto in brzojave pa Midhad Frasheri. — Kljub temu pa je položaj v Albaniji nevzdržljiv in bo treba ukreniti čisto kaj drugega, da se obdrži Albanija vsaj kot taka. Najbolj je presenetilo albanske in tudi druge kroge, da sta zavrnili prošnjo albanske vlade, da bi se odposlal oddelek mednarodnega vojaštva iz Skadra v Drač tudi Angleška in Nemčija. Francoska pravi, da ji je vseeno, kaj učinijo v in za Albanijo. Drač bo ostal vsled tega bržkone brez pomoči, položaj kneza Viljema je obupen. — Tudi Epiroti še niso pomirjeni, protokol, ki je sestavljen na otoku Krfu glede epirotskega vprašanja, je brezpomemben, dokler ga ne potrdijo vse velesile. Šele ko bo ta protokol potrjen, se snide kongres Epirotov, ki bo sklepal o sprejemu tega protokola.

Strahovita nesreča na morju.

O potopljenem parniku „Empress of Ireland".

Izpoved kapitana Kendala.

RIMOUSKI 30. (Kor.) Pri preiskavi glede nesreče je izpovedal kapitan potopljenega parnika »Empress of Ireland«, Kendal, ki je na smrt obolel, da je parnik »Storstad«, ki je trčil v »Empress« in povzročil katastrofo, tik pred nesrečo še odgovarjal na signale, ki jih je dal kapitan Kendal. V razdalji za en parnik od »Storstada«, ki je vozil s polno hitrostjo, je ukazal kapitan Kendal vporabiti vso parno moč, da bi prehitel parnik »Storstad«, toda bilo je prepozno. Sunek je bil strašen. Obenem je tudi zaklical parniku »Storstad«, da naj vporabi vso paro in zadrži parnik. Ko je »Storstad« zavozil v parnik »Empress of Ireland« in prerezal ladjo skoro do polovice, je prosil kapitan Kendal, da naj vzdrži parnik pri polni pari, da izpolni prerez in ubrani s tem vodo, ki je silila v prerezani prostor. Toda »Storstad« tega bržkone ni več čul, in se je potegnil z vso paro nazaj. Vsled tega je nastal prazen prostor v prerezu, voda je vdrla v prerez in preplavila ladjo. Nato je odredil Kendal, da naj se parnik obrne in pelje z vso paro proti obrežju. Toda stroji so bili preplavljeni, ves trud je bil zaman. Takrat so izpustili v vodo rešilne čolne. Pet minut nato se je parnik potopil. Po tem ponesrečenem poizkusu je izgubil kapitan Kendal zavest. Ko se je prebudil, je ležal v nekem čolnu, v katerem je bilo okrog 30 oseb. Ukazal je takoj obrniti čoln proti mestu nesreče in je spravil še 25 ponesrečencev v čoln, 10 pa jih je navezal na vrvi in jih vlekel s čolnom. Ko se je drugič vrnil, ni našel na mestu, kjer se je potopil parnik, nobenega ponesrečenca. Kapitan Kendal trdi, da je petkrat zaklical kapitanu »Storstada«, da naj ustavi in da ga je po sunku opozoril, da naj vzdrži tek, in s tem izpolni prerez parnika vsaj za toliko časa, da se rešijo potniki. To bi bil moral kapitan »Storstada«, kot pomorščak tudi sam vedeti. Zakaj tega ni storil, to njemu ni umljivo.

Deschanel — predsednik francoske zbornice.

PARIZ 1. (Izv.) Novo izvoljeni parlament je imel danes svojo prvo sejo in je izvolil za provizoričnega predsednika zbornice posl. Deschanela.

Turške finance.

CARIGRAD 1. (Kor.) V proračunskem poročilu turškega finančnega ministrstva se poudarja, da so narasli stroški v zadnjih dveh letih osobito zaradi vojne, tako zelo, da ni mogoče doseči ravnotežja, dasi so se zvišali dohodki z vsem mogočim dokladami. Po zaključku pariške finančne komisije bodo prevzele balkanske države en del dolga otomanskih državnih zadolžnic, s čemer se bodo znižali izdatki za en milijon funtov, in še le potem bo mogoče računati na zenačenje in ravnotežje finančnega položaja. Toda tudi v tem slučaju, in če bi bil še tako ugoden za turške državne finance, je treba paziti na vsak izdatek in se ne smejo izdatki zvižati niti za najmanjšo vsoto. Turške finance so prerahljane in če ne pride pomoč ali če se ne štedi, je bankerot nelzogiben.

Krvavi izgredi v Siciliji.

RIM 1. (Izv.) V mestecu Porto Empedocle v Siciliji je prišlo danes do velikih in krvavih izgredov. Tamošnji delavci so proglasili stavko in tekom dneva razdejali železniški tir podrli centralni kolodvor, prerezali vse brzojavne in telefonske žice in zažgali hišo dužbe, ki je lastnica podjetij za dobavo žveplena. Iz Girgentija je odšel močen oddelek vojaštva, da napravi red.

Tripolitanija.

RIM 1. (Izv.) V okolici Benghazija se je pojavilo med Arabci zopet močno vstaško gibanje. Znani šejk plemena Senussi, je odposlal v Turčijo svoje delegate, da zbirajo darove za nabavo orožja za vstaše. Italijanska vlada je radi tega že intervenirala v Carigrad.

Kriza v francoskem ministrstvu.

PARIZ 30. (Kor.) Iz parlamentarnih krogov se je razširila vest, da namerava francoski min. predsednik Doumergue odstopiti. Iz pogovorov v kuloarjih francoske zbornice se sklepa, da bo že prihodnji teden demisijoniral cel kabinet. Demisijo bi mogel preprečiti edino le nenadni preobrat v kabinetu.

Reforma kalendarja.

BRUSELJ 1. (Izv.) Internacijonalni odsek za kalendarsko reformo je sklenil predlagati evropskim državam sledeče reforme: V vseh evropskih državah naj se uvede enotni kalendar, ki naj šteje 364 dni in pridrži staro razdelitev v 52 tednov oz. 12 mesecev. Vsako leto naj se prišteje 365. dan kot praznik, oziroma v prestopnih letih 2 dneva. Na ta način bi se doseglo, da bi padli tedenski dnevi vsako leto na isti dan.

Pred razpustom srbske skupščine.

BELGRAD 1. (Izv.) V jutršnji seji skupščine bosta odobrena v drugem čitanju izredni vojni proračun za oboroženje srbske armade in zakon o podaljšanju vojaške službene dobe. To bodo najbrže tudi zadnji važnejši sklepi skupščine, ki bo že v kratkem razpuščena. Glavno vprašanje je sedaj, kateri kabinet naj bi vodil nove volitve. Opozicija zahteva, naj izroči kralj vodstvo volitev njej, dočim se z druge strani zatrjuje, da je kralj Peter odločno na strani Pašića. Pašić je kralju tudi že predložil ukaz o razpustu skupščine.

Bolgarski konzulati v Srbiji.

BELGRAD 1. (Izv.) Bolgarska vlada je zahtevala od srbske, da privoli v ustanovitev dveh bolgarskih konzulatov v Srbiji in sicer v Skoplju in Bitolju. Srbija je prvotno privolila le v ustanovitev konzulata v Skoplju, sedaj pa na prigovarjanje Rusije tudi za Bitolj, a pod pogojem, da dovoli Bolgarska tudi ustanovitev dveh srbskih konzulatov na Bolgarskem.

Vprašanje orijentskih železnic.

BELGRAD 1. (Izv.) Pogajanja srbske vlade z ravnateljem orijentskih železnic bodo končana najbrže že koncem tega tedna. Diferenca glede odkupninske svote znaša le še 5—6 milijonov. Srbija odkupi železnice najbrže za svoto od 40—45 milijonov.

Povodenj na Ruskem.

TOBOLSK 30. (Kor.) Reka Irtič je preplavila bregove in poplavila čez 80 obrežnih naselbin. Nekaj vasi je popolnoma uničenih. Vse brzojavne in poštne zveze so pretrgane, državna cesta v Tjumen je ez 100 vrst dolžine popolnoma poplavljena in porušena. Prebivalci so se rešili, materijelna škoda pa je ogromna. Uničena so tudi skoro vsa polja ob obrežju reke.

Srbska pevska društva v Atenah. Velike manifestacije za srbsko-grško vzajemnost.

ATENE 1. (Izv.) Povodom obiska srbskih pevskih društev v Atenah, je prišlo do velikih manifestacij za srbsko-grško vzajemnost. Srbskim pevcem na čast je bil prirejen slavnostni banket, kateremu so prisostvovali tudi člani vlade. Zunanji minister dr. Streit je v daljšem govoru slavil goste. Srbski pevci so bili povabljeni tudi na dvor, kjer so peli pred kraljevsko dvojico. Kralj Konstantin je osebno izrazil svojo radost, da vidi v svoji prestolnici srbske goste. Snoči se je vršil v gledališču slavnostni koncert, ki mu je prisostvoval tudi ves grški dvor. Včeraj so priredili Srbi parastos za umorjenega grškega kralja Jurija. Grki vrnejo Srbom že v kratkem poset.

Velik krah na Francoskem.

PARIZ 1. (Kor.) V Neufvillu so zaprli bankirja Robert in Henry vsled velikih sleparij. Pasiva znašajo 15 milijonov, aktiva 3½ milijone.

Gešov o bolgarski tragediji.

SOFIJA 1. (Izv.) Odsek bolgarskega sobranja je povabil bivšega ministrskega predsednika, ki se nahaja v Parizu, da pride podat pojasnil glede minule vojske. Gešov je odgovoril, da ne more, ker je izvedel, da obstoja zoper njegovo življenje zarota. On da natančno ve za krivca druge balkanske vojske, ga bo pa povedal, ko krivec ne bo več bival na Bolgarskem in bo izgubil ves svoj vpliv.

Sin se maščeval za psovke na očeta.

MADRID 1. (Kor.) Sin bivšega ministrskega predsednika Maura je poslanca Soriana, ki je nazval njegovega očeta morilca Fererjevega, v hodniku parlamenta oklofutal, da se je Soriano s krvjo oblit zgrudil. Mladega Maura so zaprli.

Hrvatski in slovenski volilci!

V smislu našega proglasa od 5. t. m. vas pozivljamo, da glasujete:

dne 7. junija t. l. v splošnem volilnem razredu ali peti kuriji, v kateri volijo vsi oni, ki so dokončali 24. leto starosti (brez ozira na davek), za naslednje kandidate:

1. **V četrtem volilnem okraju** z glavnim voliščem v **Kopru**

MANDIČ prof. MATKO,

državni poslanec, Trst.

Temu volilnemu okraju pripadajo: sodni okraj koprski brez mesta Kopra, Milj, Valedoltra in Lazareta, toda od Lazareta so v tem vol. okraju kraji Pobegi in Cesarji: sodni okraj Podgrad; v sodnem okraju piranskem davčna občina Kaštel, Sv. Peter in Kostedižola; v sodnem okraju buiskem davčna občina Kracica.

2. **V petem volilnem okraju** z glavnim voliščem **Motovunom:**

MILIĆ dr. IVO.

predstojnik c. kr. okr. sodišča, Buzet.

Temu volilnemu okraju pripadajo: sodni okraj Buzet, izvzemši mesto Buzet; sodni okraj Motovun, izvzemši davčne občine Motovun, Labinci in Višnjan, mesto Oprtalj in davčno občino Vižinada brez vasi Ferencev; sodni okraj Poreč, izvzemši davčne občine Poreč, Tar, Vabriga, Fratta, Vrsar in Funtane.

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman. - Spisal Xavier de Montépin.

Zunaj sta bila na straži oba vrtnarska pomočnika Justin in Guilllot, ki sta s puško na rami in nalahno prepevajoč stopala okoli gradu.

— Čuj Justin, noge me nočejo nositi več in vendar je šele polnoči.

— Meni se tudi ne godi bolje. Toda domislil sem se nečesa, Guillot.

— Povej, Justin.

— Poslušaj. Noč je temna, kakor v rogu. V gradu spi vse, nihče se ne briga za naju. Storiva, kakor drugi. Pojdiva spat. Zjutraj pa greva zopet na vse zgodaj na stražo, in ker nisva neumna, da bi sama pripovedovala komu, ne bo slutil nihče, da sva šla za par ur spat.

— To bi se res moglo zgoditi! Ko bi se pa ponesreči to noč zgodilo kaj, ko bi nas hoteli oni lopovi v resnici posetiti....

— Ne bodi smešen. In kaj, za vraga, bi se moglo zgoditi? Gospa markiza se boji, pa sama ne ve, zakaj. Jaz jamčim za vse! Pojdiva pojdiva spat

— Če prevzameš ti vso odgovornost, sem tudi za to. Kdor se prej zbudi, pokliče drugega.

— Velja!

Stražnika sta nato brez obotavljanja in ne da bi jo grizla vest odšla v svoje stanovanje.

IV.

Naprej!

Rokovnjači, štirinajst po številu, če prištejemo tudi poglavarja in poročnika, so vstopili v tri črnopobarvane čolne.

Iz previdnosti s platnom ovita vesla so padla v vodo; Lascars je dal znamenje in čolni so nevidno in neslišno zdrčali po temni vodni gladini.

Zdelo se je, kakor bi noč sama hotela s svojo molčečnostjo podpirati sklenjeno hudodelstvo. Nikdar ni ležala gostejša tema na dremajoči zemlji, nego tisti večer. Nepredorna tema je zakrivala Seno in okolico in niti enkrat se ni zalesketal fosforescirajoči blesk, ki se navadno pojavlja v vodni brazdi, ki nastaja za čolni in ki je bila itak le zelo majhna, ker so bili čolni zgrajeni zelo plitvo.

Lascars je mogel le približno ceniti, kako daleč so že prispeli s čolni, in ko je mislil, da so že v bližini portmarlyjskega gradu, je zaukazal, naj zaveslajo h kraju in priveže čolne.

In ni se varal v svoji cenitvi. Treba je bilo edinole splezati po obrežju navzgor, pa se je lahko prepričal, da so čolni pristali prav pred grajskimi vhodnimi vrati.

Položil je roko na usta in z redko natančnostjo posnel vrisk sove.

Enak vrisk mu je odgovoril iz majhne oddaljenosti in skoraj istočasno je začul da se po poti približujejo koraki.

— Kdo je? — je zaklical.

Odgovoril mu je namenoma pritajen glas:

— Jaz sem, kapitan, jaz, Landrinet.

Landrinet, ki ga je Lascars določil za vohunjenje okrog portmarlyjskega gradu, je dobil ukaz, da to noč nikakor ne sme zapustiti svojega mesta, dokler ne pride sam Joel Macquart in ga zameni.

Lascars je nadaljeval:

— Ali je kaj novega?

— Ne, kapitan!

— Marki se ni povrnil?

— Ne, kapitan!

— Ali je v gradu in okoli vse mirno?

— Da, kapitan!

— Dobro . . . Ali si truden?

— Po pravici povedano: da, kapitan! Od šestih zjutraj sem že neprenehoma na straži in noge me že nočejo nositi več.

— Odpočij se v enem ali drugem čolnu; vsi trije so privezani ob bregu.

— Hvala, kapitan.

Lascars se je vrnil k svoji tolpi in je odšel žnjo po stezi ob zidu, po kateri sta šla tedaj Lascars in njegov pomočnik ko oni večer, ki sta prvikrat vdrla v grajski park.

Posenski roparji so kmalu dospeli do onih majnih vratec, ki so vodila iz parka na polje, in so se ustavili. Lascars je vzel iz žepa vetrih in začel žnjim odpirati vrata.

Po preteku kratke minute so se vrata odprla in rokovnjači so se nahajali na zemljišču markiza d'Herouville, pod listnato streho onega temnega lipovega drevoreda.

— Postavite se v vrsto, tovariši, je dejal Lascars, — in korakajte drug za drugim, da bo imel vsak svojo roko na rami svojega prednika. Jaz bom stopal spredaj in vas vodil kolikor mogoče dobro. Treba nam je vse otipati, kajti oči nam pomagajo prokleto malo.

Baron se je orijentiral, kolikor mu je ostalo v spominu od svojega prvega bivanja v parku. Šel je po drevoredu dalje in se tupatam zaletel v kako drevo, kajti že itak temna noč je bila v drevoredu naravnost črna, da ni bilo mogoče videti niti prsta pred nosom. Končno je prispel Lascars s svojimi tovariši vendarle do one trate, ki se je raztezala okoli gradu.

Tu so opazili rokovnjači, da je bilo več oken obsežnega poslopja razsvetljenih, čeprav le slabo, kar pa jim je vzbujalo nemir in bojazen, da bi jih morda kdo mogel zalotiti na njihovem zločinskem delu.

— Če ljudje bede in pazijo, — so govorili, — zavzamemo grad siloma le z največjo težavo. Treba bo prave pravcate bitke. Gotovo je, da nastane hrup, biti začno plat zvona in tisti med nami, ki jim bo njihova zvezda mila in jih obvaruje smrti, bodo veseli, če bodo mogli vzeti pete v roke in izginiti, ne da bi odnesli kaj drugega iz grada.

Lascars je pomiril ljudi, ko jim je povedal, kar mu je sporočil Liseron, da so namreč hodniki, stopnjice in galerije v gradu razsvetljene vso noč.

— To je za nas zelo pripravno, — je dostavil, — kajti potem ne potrebujemo svetiljk-slepic in nam jih ni treba nažigati.

Posenski roparji so dospeli do nekih vrat, ki so vodila v kuhinjo. Skozi ta vrata je mislil Lascars vdreti v grad in potem po stranskih stopnicah in hodnikih, kakor jih mu je opisal Liseron, v prvo nadstropje.

Ko je Liseron dokazoval svoje talente v nasilnem odpiranju vrat, je Lascars zopet nagovoril svoje tovariše:

— Napravite krog okrog mene, tovariši, in pazite. Govoriti moram potihoma in prešišati ne smete niti ene moje besede.

3. V šestem volilnem okraju z glavnim voliščem **Pazinom:**

LAGINJA dr. MATKO,

odvetnik, državni poslanec, Pula.

Temu volilnemu okraju pripadajo: sodni okraj Pazin brez mesta Pazina; sodni okraj Labin brez davčne občine Labin in mesta Plomina; sodni okraj Vodnjan brez davčnih občin Vodnjan in Sanvinčenat; sodnega okraja krajevna občina Kanfanar; sodni okraj Pula, izvzemši oni del davčne občine Pula, ki tvori sam zase tretji volilni okraj splošnega razreda, in izvzemši davčne občine Galežan in Sišan.

4. V **sedmem volilnem okraju** z glavnim voliščem **Voloskim:**

SPINČIĆ prof. VEKOSLAV,

državni poslanec, Opatija.

Temu volilnemu okraju pripadajo: **sodni okraj Volosko; sodni okraj Krk, izvzemši davčno občino Krk; sodni okraj Lošinj, izvzemši davčne občine Mali Lošinj, Cunski, Osor, Nerezine in Sv. Jakov in mesto Veliki Lošinj.**

Med navedenimi štirimi kandidati so trije tako dobro znani med vsem našim narodom v Istri, da bi bila vsaka naša beseda, ali pa kako posebno priporočilo popolnoma odveč.

Četrti kandidat je nova in mlada moč, ki jo naš narod pošlje v deželni zbor. **G. dr. Ivo Milić** nam jamči za svoje nadaljnje blagotvorno delo s svojim dosedanjim delom v Puli, Buzetu in drugod med našim narodom.

Vsi torej na volišče z imeni naših kandidatov, da se ponovno izkažemo pred svetom.

* * *

Prvi trije okraji pete kurije za volitve v dež. zbor Istre spadajo pod takozvane italijanske okraje, ki se pa vendar-le nahaja v njih veliko število našega naroda.

Zdaj, o priliki volitev, se ponuja lepa prilika našemu narodu v teh okrajih, da zopet dokaže, koliko je našega naroda žrtvovanega v dosedanjih laških domenah in da bo ta njegova sedanja močna afirmacija najboljša podlaga nadaljnemu delovanju za rešitev našega naroda iz italijanskega suženjstva.

Kandidature v teh okrajih so postavljene po želji pozvanih naših faktorjev in velikega števila naših volilcev. Čeprav jih službeno ne kandidira P. D., vendar imajo te kandidature enako obvezano moč, ker ne gre za osebo, ampak za našo afirmacijo, da bomo mogli potem šteti, koliko je glasov palo za slovenskega kandidata, in da bomo mogli sklepati iz tega, ali smo nazadovali, ali napredovali, in v koliki meri.

Zatorej, vsi naši slovenski in hrvatski volilci: kot en mož dajte dne 7. tega meseca, svoj glas predloženim vam kandidatom!

N bena osobna razlika, noben izgovor naj ne bo v zapreko, da bi katerih naših volilcev ostal doma, ker vsak naš glas manje pomenja za našo narodno stvar moralno izgubo.

Dotični volilni odbori postavljajo te kandidate v navedenih okrajih **pete kurije:**

V I. okraju: **Medoš Andrej od Luke,** posestnik Medoši.

Ta volilni okraj obsega dober del sodnega okraja piranskega, koperskega in od bujske sodnije samo mesti Umag in Novigrad.

V II. okraju; **Gerolami Anton,** župe upravitelj, Feškulin, **Mandić Ivan,** župnik, Kaštel, (Buje).

K temu volilnemu okraju spadajo ostali del sodnega okraja Buje, vsa laška mesta motovunske in poreške sodnije, staro mesto Buzet, samo mesto Pazin, samo mesto Labin in Plomin, Rovinj, Vale nekatere občine v puljskem in lošinjskem okraju.

V. III. okraju: **Pederin dr. Rudolf,** odvetniški kandidat, Pula.

K temu volilnemu okraju pripada en del mesta Pula, kjer se nahaja precej veliko število našega naroda, in smo več nego uverjeni, da, če bi se vsi naši ljudje, vsi Hrvati in Slovenci v tem okraju zavedali svoje narodne dolžnosti in da se ne bi nekateri dajali voditi za nos od fantoma takozvanega socijalizma, bi bil ta okraj lahko naš! A tudi v prvih dveh okrajih lahko pokažemo Italijanom svojo moč.

Torej vsi na delo!

Kadar delamo, nas nasprotnik občuduje in kaže na nas kakor primer razumnega naroda; kadar se pa pravdamo in prepiramo, se nasprotniki samo smejejo naši neumnosti. Pokažimo torej, da smo ljudje na svojem mestu, da smo Slovenci in Hrvati, ki dobro umevajo svojo nalogo!

POLITIČNO DRUŠTVO ZA HRVATE IN SLOVENCE V ISTRI.

Pazin, 24. majnika 1914.

Dr. Dinko Trinajstić, predsednik. **dr. Ivan Prodan,** tajnik.

Zmote naše diplomacije in njih posledice.

Ni dolgo temu, ko smo čitali v nekem nemškem listu — v katerem, se ne spominjamo več — te-le zanimive reminiscence:

V glavnem mestu neke balkanske države posluje poleg drugih tudi c. in kr. avstro-ogr. diplomatsko zastopstvo. In kakor drugod, je tudi temu zastopstvu pridodeljen vojaški strokovnjak, častnik višjega ali nižjega reda — ali kakor se glasi navadni tehnični termin: vojaški ataše. V tistem času, ki nam je tu na mislih, je bil pridodeljen diplomatskemu zastopstvu v tisti balkanski državi neki sposoben in pameten oficir. Poročal je na Dunaj tako, da je odgovarjalo resnici. Namreč: da se vojska v oni vnanji državi jako lepo razvija in se izpopolnjuje tako, da bo v slučaju zapletljajev faktor, s katerim bo treba računati. Kmalu na to, ko je mož napisal to svoje poročilo in je poslal visokim gospodom na Dunaj, je pa sam dobil z Dunaja pisemce, ki mu je prineslo sporočilo, kakršnjega gotovo ni pričakoval v zavesti, da je pošteno storil svojo službeno dolžnost. Saj je imel pred očmi tisto nalogo, radi katere so ga ravno poslali tja doli: da poroča o tem, **kar je, kar vidi in kar opazuje!** Toda pisemce z Dunaja ga je poučilo, da njegovo poročilo ne more biti objektivno, ker da je najbrže **zaljubljen** v vojsko one države! Spravi naj torej nemudoma svoje stvari v kovčege in naj se odpelje na Dunaj. Ni jim bil za rabo in odpoklicali so ga.

Poslali so tja dol drugega. Tudi ta je bil pameten in sposoben oficir! Ali sirota je imel isto napako, kakor njegov prednik: ni prav umel svoje naloge! Bil je tudi ta krive misli, da mu je poročati o tem, kar vidi in kar se mu zdi važno za državo, ki ga je poslala tja doli! Tudi ta je poročal, da se vojska v oni državi lepo razvija in vsposoblja. In odpoklicali so tudi tega iz istega razloga, kakor njegovega prednika: ni bil objektiven, ker je bil — »zaljubljen«.

Poslali so potem tretjega, ki je bil morda tudi sposoben in ki je morda opažal istotako, kakor njegova prednika. Ali pred očmi mu je bila usoda teh dveh poslednjih in zato je bil pri sestavljanju svojih poročil — previdnejši. Poročal je, da je vojska v oni državi v slabem stanju: slabo oborožena, slabo preskrbljena z raznim vojnim materijalom, nedisciplinirana in da ni vsposobljena, da bi v slučaju resnih dogodkov mogla igrati kako znatnejo ulogo. **Ta je bil pravi mož za visoke gospode na Dunaju!** Tega niso odpoklicali . . . . . !

Oni nemški list, po katerem smo bili posneli te reminiscence, je zatrdil izrecno, da je to gola resnica.

Dvojnega ni težko pogoditi: da je ona balkanska država **Srbija** in pa, da so te reminiscence izza časa malo pred balkansko vojno. S tema dvema momentoma pred očmi nam je popolnoma jasno, kako nedostatna so naša diplomatska zastopstva na Balkanu in potem tudi umejemo, zakaj da avstrijska balkanska politika donaša tako žalostne sadove za državo.

Govorimo o diplomatskih zastopstvih in ne specijalno o vojaških poročevalcih. Ti so pridodeljeni poslaništvom, so torej njihovi organi, četudi s svojo posebno nalogo. Poslaništvom je v dolžnost, da informirajo centralno vodstvo na Dunaju o vsem, kar more biti soodločilno za vravnavanje državne in gospodarske politike, pridodeljeni vojaški organi pa o militaričnih stvareh. Žalostna dejstva, ki jih danes vidi ves svet, pričajo, kako nemarno so vršila naša poslaništva oz. diplomatska zastopstva na Balkanu to svojo dvojno nalogo. Radi popolne nedostatnosti naših diplomatskih zastopstev smo zapravili vse simpatije v balkanskih državah, smo si nakopali mržnjo balkanskih narodov, trpi naše državno gospodarstvo največjo škodo, ker smo izgubili trgovske stike. In ker so bila tudi poročila militarične naravi povsem kriva, je bila le naravna posledica ta, da so nas dogodki redno najneprijetneje presenečali, da je redno prihajalo ravno nasprotno od tega, kar je imelo vodstvo naše vnanje politike v svojih računih. Iz kratka: vsa naša balkanska politika je bila zasnovana na krivih premisah in zato so morali slediti le politični in diplomatski porazi in gospodarske škode za državo. Ali: dočim je našim diplomatskim zastopnikom v resnici nedostajalo sposobnosti, vsakega bistrega vida in upogleda v stvari, in so bili ti sami popolnoma desorijentirani, ne smemo tega očitati — vsaj ne v vseh slučajih, kakor dokazuje gori opisana mična dogodbica z onima dvema vojaškima atašejema — tudi pridodeljenim vojaškim poročevalcem. Iz reminiscence v onem nemškem listu doznajemo namreč, da gospoda na Dunaju niti niso hoteli, da bi jim ti gospodje resnico poročali, ampak so zahtevali, naj se jim poroča, kakor bo njim prav, kakor bo njim ugajalo! Ali tudi za to imamo razlago. Zarili so se v svojo tradicijonelno politiko predsodkov in omalovaževanja balkanskih narodov. In kar ni bilo v skladu s to njihovo politiko, se jim je zdelo neverjetno, absurdno, izključeno, ali vsaj tendencijozno. Zato so tudi odklanjali poročila onih dveh atašejev in so svojo politiko napram Srbiji oslonili na kriva poročila svojih zastopnikov in na poročila častnika, ki je bil previden in je poročal tako, kakor je vedel, da bo ugajalo tam gori.

Nič niso vedeli na Dunaju o tem, da se pripravlja, oziroma, niso hoteli verjeti, da bi res moglo priti do balkanske zveze. A ko je bila ta zveza gotov čin, so sicer debelo gledali, ali udajali so se zopet usodni zmoti. Verujoč poročilom, da je srbska vojska v najslabšem stanju, so računali s to vojsko, kakor je bila v nesrečnih časih nesrečnega Milana, in so svojo politiko zasnovali na premisi, da bo srbska vojska prav gotovo tepena: v prvi balkanski vojni po Turkih, a v drugi po Bolgarih. Grozna je bila zmota v obeh slučajih in posledice te zmote so — da ne rabimo hujega izraza — prežalostne za državo, za nje politično in gospodarsko pozicijo na Balkanu. Milijone in milijone nas je stala ta zmota, ali koliko nas bo še stala v bodoče, ako ne pride vodstvo zunanje politike — in to kmalu — v roke genijalnega moža, ki bo znal posledice tolikih zmot, če že ne popolnoma odpraviti, pa vsaj čim izdatneje ublažiti!!

Ni treba praviti, da so nas isti vzroki, ista zagriženost na vodilnih mestih na Dunaju in ista popolna nedostatnost naših diplomatskih zastopstev zaveli v nesrečno **albansko aventuro, ki nam je tudi že požrla neštetih milijonov — in to v povspeševanje namenov naših konkurentov!** In kaj more šele nastati iz te naše albanske aventure?! Avstrijski narodi morajo le s težko bojaznijo pričakovati stvari, ki se utegnejo razviti. Z bojaznijo, da se tudi v tem slučaju zgodovina ponovi — zgodovina schleswig-holsteinska, le z razliko, da imamo drugega partnerja in bodočega — nasprotnika, **nego smo ga imeli v letu 1864. oziroma 1866.** Da nismo pretirani črnogledi, o tem nas poučujejo ravno sedaj, po žalostnem polomu albanske politike, glasovi iz oficijelne Italije in še jasneje, glasneje in odkriteje, gospodje — demonstranti po Italiji. Tudi naša albanska politika je zasnovana — po »zaslugi« slepote na vodilnih mestih in nedostatnosti naših diplomatskih zastopstev — na krivi premisi, da nam je Italija odkrita in lojalna — zaveznica! Albanskega vprašanja smo se lotili kot zavezniki, ali po vsem, kar se dogaja sedaj in kar ima menda že v računih italijanska diplomacija, je opravičena bojazen, da k likvidaciji pristopimo kakor — sovražniki. Tem iskreneje moramo prositi božjo previdnost, da nam pošlje moža, ki bo znal umevati in braniti interese monarhije in v to svrho — reformirati vso našo diplomatsko službo!

Dnevne vesti.

Nemški »Volkstag« v Celovcu. Kakor se poroča z Dunaja, se bo vršilo 21. dne meseca junija v Celovcu veliko nemškonacijonalno zborovanje za alpske in p r i m o r s k e dežele. Nemški listi pravijo, da je to zborovanje zato tem večje važnosti, ker so v zadnjem času Slovenci po gotovem načrtu začeli naskakovati Koroško in ker je koroško prebivalstvo na zadnjem celovškem nemškonacijonalnem zborovanju odločno nastopilo proti tem slovenskim naskokom, ki bi mogli občutno ogrožati narodnostni mir na Koroškem. Tega velikega nemškonacijonalnega zborovanja se udeleže nemški svobodomiselni poslanci in mnogoštevilni zaupniki iz vseh dežel južno od Donave. V Celovcu se je ustanovil pod predsedstvom poslanca Doberniga poseben odbor, ki vodi vse priprave za to zborovanje. — Pa je res lepa ta. Koroški Slovenci, ki branijo le še ostanke svojih zakonito zajamčenih pravic in se morajo boriti za vsako najmanjšo malenkost, ki je drugje, samo ne na Koroškem, umljiva sama po sebi, koroški Slovenci sedaj napadajo in naskakujejo ter ogrožajo narodnostni mir na Koroškem. Ovca kali vodo volku! Nekaj pa je vendar značilnega pri vsej tej stvari. Vse dežele južno od Donave morajo sodelovati, da naj bi ukrotile one koroške Slovence, ki jih po mnenju raznih nemških hujskačev niti ni. Je pač vendar še nekaj moči v koroških Slovencih, da je treba proti njim takega nemškega napora!

Nemški cesar pri avstrijskem prestolonasledniku. Kakor je znano, poseti nemški cesar Viljem 12. dne t. m. avstrijskega prestolonaslednika, nadvojvodo Franca Ferdinanda na njegovem posestvu v Konopišču na Češkem. Časopisi poročajo, da je povod temu posetu zelo idiličen. Nadvojvoda Franc Ferdinand je namreč napravil v Konopišču nove cvetlične nasade, ki jih je pokazal cesarju Viljemu, ko ga je le-ta zadnjikrat posetil tamkaj. Cesar Viljem mu je moral obljubiti, da pride zopet v posete v Konopišt, ko bodo — »rožce cvetele«. Sedaj pa »rožce cveto« in cesar Viljem hoče izpolniti svojo obljubo. Milanski »Corriere della Sera« pripominja k tej vesti, da pride s cesarjem Viljemom v Konopišt tudi nemški mornariški minister, veliki admiral pl. Tirpitz, o katerem je pa dosedaj znano, da se mnogo bolj zanima za — d r e a d n o u g h t e, nego pa za — »rožce«.

Novo veliko srbsko posojilo. Srbska vlada namerava takoj, kakor hitro konča skupščina svoje delo in se prično poletne počitnice velikih bankirjev in finančnikov, ukreniti vse potrebne korake za novo, nujno potrebno državno posojilo. To posojilo se porabi za zgradbo že projektiranih novih železniških prog, posebno v novem ozemlju, za oborožitev armade in izpopolnitev vojnega materijala, ki se je vsled zadnjih vojen jako zmanjšal. Novo srbsko posojilo bo znašalo okoli 300—350 mil. frankov in se prično najprej pogajanja z onimi pariškimi finančniki, s katerimi je bilo sklenjeno tudi zadnje 250 milijonsko posojilo. Vendar pa srbska vlada želi, da bi se tega posojila udeležile tudi one nemške finančne skupine, ki so šle tudi že poprej večkrat Srbiji na roko. Seveda bo posledica tega zopet dejstvo, da bodo pri dobavah iz novega srbskega posojila vlekli mastne dobičke zopet samo francoski in nemški industrijalci, Avstrija pa ostane zopet praznih rok.

Rumunsko-srbska pogodba glede zgradbe železniškega mostu čez Donavo. »Trgovinski Glasnik«, eden najuglednejših srbskih listov, ostro kritizira srbsko-rumunsko pogodbo glede zgradbe železniškega mostu čez Donavo, ki sta jo belgrajska skupščina in rumunski parlament že sprejela. List izjavlja, da ta pogodba Rumunom sicer nudi vse ugodnosti, Srbiji pa nobene. Srbski obmejni kraj Brza Palanka nikakor ni primeren za razvoj obmejne postaje, dočim ima rumunska vas Ciganjoš vse tozadevno potrebne predpogoje. »Trgovinski Glasnik« izjavlja radi tega v imenu srbskih trgovcev prepričanje, da se ne bo jemalo dotične določbe pogodbe dobesedno, ampak da se preloži železniška zveza 8 km od Brze Palanke, ker nudi ta kraj obema pogodbenikoma enako velike udobnosti.

Domače vesti.

V pojasnilo. Glasom »Edinosti« 31. 5. je g. dr. Josip Mandić na volilnem shodu v Boljuncu 25. 5. 1914., poudarjal, »da je je prišel na izrecno željo Pol. društva iz Pazina in Pol. društva »Edinost« iz Trsta, katerih pa ni ne enega ne drugega člana.« Ker bi ta izjava v taki zvezi lahko dala povod različnemu domnevanju, sem prisiljen povdariti sledeče: Kar se tiče izrecne želje Polit. društva »Edinost«, sem bil na željo Pol. društva v Pazinu naznanil g. nadučitelju Valentiču, da bom rad posredoval za govornike iz Trsta za volilne shode v bližnjih istrskih krajih. Glede na shod v Boljuncu mi je nato g. Valentič odgovoril, da je že domenjen z g. dr. Mandićem. Iz previdnosti sem naročil še svojemu pisarniškemu ravnatelju, naj vpraša g. dr. Mandića, ali pojde. Na pritrdilni odgovor je odpadlo daljnje posredovanje od moje strani. Morda je moj pisarniški ravnatelj napačno izročil vprašanje. To ne morem dognati, ker se on ne spominja natančno, kako je vprašal. Morda ga je g. dr. Mandić napačno razumel, kar ni izključeno, ker se je pogovor vršil v naglici in telefoničnim potom. Na vsak način se pretvezna izrecna želja Pol. društva »Edinost« omejuje na nesporazumljenje v izročanju ali razumevanju gornjega mojega vprašanja. Kar se tiče drugega dela navedene izjave g. dr. Mandića, me je iznenadilo njegovo povdarjanje, da ni član Pol. društva »Edinost«. Ne morem imeti članski imenik v osebni nepretrgani evidenci; to je stvar društvenega tajnika in blagajnika. Pač pa se mi je bilo poročalo, da med drugim tudi g. dr. Mandić sodeluje pri takozvanem tajniškem odseku Pol. društva »Edinost«, sestavljenem iz d r u š t v e n i h č l a n o v - juristov, ki niso že itak zaposleni pri društvu kot odborniki. V ostalem je po mojem mnenju povdarjanje govornika, da je prišel na volilni shod Pol. društva v Pazinu na izrecno željo tega društva in Pol. društva »Edinost«, rekel bi, nezdružljivo s povdarjanjem iz istih ust, da govornik ni član ne enega ne drugega društva.

Dr. Josip Wilfan,
t. č. predsednik Pol. društva »Edinosti«.

Socijalna demokracija in narodnostna vprašanja. Glasilo češke socijalne demokracije »Pravo Lidu«, je prineslo v svojem izdanju od 6. maja zanimiv članek, iz katerega prinašamo tu glavne misli: Po uvedbi splošne volilne pravice je nastala načelna razlika med taktiko češke in ono nemške socijalne demokracije. Nemška socijalna demokracija hoče ohraniti edinstvo stranke s tem da se izogiblje narodnim stvarem in posveča svoje moči le socijalnim in gospodarskim stvarem zato tudi ni bilo od l. 1905 več nobenega skupnega kongresa. Nemški socijalni demokratje pač niso občutili potrebe, da bi označili svoje stališče in določili kak program napram narodnim bojem. Češka socijalna demokracija pa je od začetka odklanjala tako politiko pasivitete in zato so ji nemški socijalni demokratje očitali, da je prenacijonalistična. Glavni vzrok, da so se češki socijalisti ločili od oportunistične taktike nemške socijalne demokracije, je bil v spoznanju, da po uvedbi splošne volilne pravice mora priti izpremememba v razmerju moči in **da stopi zato narodno vprašanje v ospredje političnega življenja.** Zato se je začela češka socijalna demokracija temeljito baviti na kongresih in po svojih novinah z narodnimi vprašanji, da bo mogla stranka sodelovati v polnem obsegu na reševanju aktuvalnih vprašanj. Sedaj je prišel čas, ko naj bi tudi nemška socijalna demokracija začela razmišljati, je-li taka politika izogibanja sploh dopustna v sedanji perijodi avstrijske zgodovine. Taka taktika je sicer komodna, ali neumestna v sedanjem političnem položaju Avstrije, ko so narodna vprašanja v ospredju bojev. Zato naj nemška socijalna demokracija temeljito izpremeni svojo taktiko, ako ji je do tega, da bo vplivala na bodočo uredbo razmer«. — K tem izvajanjem v češkem socijalno-demokratičnem glasilu pripominja list »Deutsche Arbeit«, da so Čehi že rešili težave, ki se po narodnih bojih stavljajo na pot njihovemu programu. **Češki socijalni demokratje so postali narodna stranka, ki sicer zastopa posebne interese svojega stanu, ali se vendar čutijo element skupnega lastnega naroda, in so udeleženi na njega usodi in njega vspehih, ker pravilno čutijo, da je od tega odvisna tudi njihova sreča in blagor.** Češki socijalni demokratje ne govore o »premaganem narodnem stališču«, marveč se udeležujejo na narodnem boju, posebno za češke manjšinske šole. Lepa socijalna demokratična teorija in idealogično sanjarjenje o neki viši človečnosti **je le na škodo lastnega naroda!** — Naša jugoslovanska socijalna demokracija je sicer slej ko prej v zvesti službi nemške socijalne demokracije, kar spričuje tudi s tem, da soglasno žnjo napada češke socijalne demokrate in jim očita separatizem in izdajstvo na socijalno-demokratični stvari. — Vendar menimo, da bi bilo tudi zanjo že skrajni čas, da bi začela resno razmišljati o vzrokih, zakaj se je češka socijalna demokracija emancipirala od nemške centrale na Dunaju. Bilo bi to na korist našemu narodu, ki je vendar tudi nje narod. Pa tudi njej sami — naši jugoslovanski!

Prijetne nade goje naši Germančki, ki so šele pred kratkim privandrali v naše lepe kraje. Oziraje se po okolici, domišljajo si že, da je to njihova last, in ne gre jim v glavo, da te ni tako lahko pridobiti, dokler smo mi tu. Dokazi za to švabsko domišljavost se v zadnji čas naglo množe, in tako **hočem i jaz navesti par takih. Preteklo nedeljo sem se peljal proti Borštu. V kupeju** nasproti meni sta sedeli dve dami in pridno besedičili v blaženi nemščini. Ko je vlak prisopihal iz mesta in se je razprostrl lep razgled na Škedenj in njegovo divno okolico, utihnil je za hip njun pogovor in po kratkem molku je vzkliknila ena od njiju: »O, kako krasen je svet, ki se razteza tu okrog — in kazaje na Škedenj dostavila — škoda le, da si ga hoče prilastiti ta revni slovenski element«. Najbrž je mislila pri tem, da je bil ta svet kedaj kaka švabska kolonija, ali kaj; toda kmalu se je potolažila, in nadaljevala: »No, tako kmalu že ne bo njih (slovenski); v Škednju n. pr. je uradništvo skoro vse nemško; delavstvo pa, ki mu je podrejeno, bo moralo prej ali slej postati nemško, sicer tu ne bo več kruha zanj«. — Tako in enako je modrovala vrla sopotnica, nakar jej je njena prijateljica seveda prav pridno pritrjevala. — Meni se je zdelo to modrovanje že malo predolgočasno, vzel sem v roko našo priljubljeno »Edinost« in jel nekaj čitati. Držal sem jo pa tako, da je bila naslovna stran obrnjena proti damam, in ste lahko izpoznali, da to ni »nemška cunja«. Nisem dolgo čital, ko zapazim med njima neko porogljivo namigovanje proti meni, in ena izmed njiju pravi drugi: »Schau du, das ist nur eine Hetzerei«. (Glej ti, to je sama šuntarija). Torej če kdo čita kak časopis, katerega njegov sopotnik ne razume, to je že šuntarija. Opozoril bi torej cenjene čitatelje, naj nikar ne čitajo slovenskih časopisov v vlakih, celo pa sedaj poletu ne, kajti sicer se lahko zgodi, da katerega izmed njih, sprejme na bližnji postaji mož postave v svoje varstvo, in ga odvede v ječo. Nedopustno je to in protizakonito, ker silno vznemirja živce zidarjev nemškega mostu do Adrije.

S hudimi dogodki v Nabrežini se bavi tudi včerajšnji »Piccolo« v daljšem dopisu. Da zavija, zvrača, pretvarja in tudi direktno laže — tega menda ni treba še-le poudarjati. Je to stara njegova navada, ki je ne opusti, ker živi od nje. Glavni vzrok tem hudim dogodkom da je ta, da so prišli v Nabrežino — krumirji, da bi izpodrinili italijanske delavce iz tamošnjih kamnolomov. Vso to akcijo da vodi slovenska narodna organizacija, ki jej je predsednik župan nabrežinski, »neki Zaccaria«, ki ga podpirajo tudi gospodje iz Narodnega doma v Trstu. Ta da je začel prvi najemati krumirje. To je razburilo italijanske in tudi tiste slovenske delavce, **ki pošiljajo svoje otroke v šolo Lege Nazionale. In teh da ni malo!!!** Vsi ti da so ostavili delo, ker niso hoteli delati skupno s »krumirji«. Zaccaria da je poslal krumirje tudi v delavnico Benvenuto, kjer da je bilo 70 od sto italijanskih delavcev »Piccolo« govori le o »demonstracijah«, izzvanih seveda po g. Zaccaria, radi katerih da je bilo več delavcev aretiranih, ki da so torej le nedolžne žrtve slovenske gonje. O ti blaga usmiljena duša »Piccolova«, ki prav nič ne ve, **o groznih nasilstvih, o dejanjskih napadih na slovenske delavce po delavnicah!!** Naj zavrnemo na kratko »Piccolove« laži in nesramnosti. Tisti slovenski delavci, ki hočejo delati, **so sami domačini.** Torej ti da so »krumirji«? Niso pa krumirji tisti ptujci, Italijani, ki so prišli od daleč, da odjedajo domačinom kruh!! Tudi narodna slovenska organizacija da je krumirska. V resnici pa je to organizacija ki je po svojem programu slovensko-narodna in je torej že s tem povedano, da hoče ščititi domače slovensko delavstvo. Krumirska pa je v resnici tista **»kamera di lavoro«, ki vsiljuje tujince, da odjemljejo domačinom zaslužek!** »Piccolo« očita županu Cahariji, da se v Nabrežini podpisuje za Caharijo, v Trstu pa za Zaccaria. To je nesramna laž, ki jo je izlagal lažnjivi »Piccolo«. Gospod Caharija se niti ne more podpisovati drugače, nego Caharija, ker je tako **trgovsko protokoliran.** — Jako nam je pa ustregel »Piccolo« s svojo konstatacijo, da je tudi slovenskih delavcev, ki pošiljajo svoje otroke v šolo »Lega Nazionale«. Kdo so, čegavi so ti otroci?! To so otroci socijalnih demokratov!! To je dejstvo v zvezi z drugim dejstvom, ki ga izrecno priznava »Piccolo« — z dejstvom namreč, da so socijalni demokratje poslali v Nabrežino najprej Slovenca Re[illegible]ta, a potem Italijana Chiussija, iz česar sledi, da se prvi ni mogel dovolj sporazumeti, ker so izgredniki Italijani — potrja, kar mi že dolgo vemo in kar je največjega pomena v tem boju: **da namreč boj v Nabrežini ni več socijalen, ampak nacijonalen boj — boj ptujih italijanskih delavcev proti slovenskim!! Boj, da bi prišla slovenska Nabrežina v italijanske roke!** To je italijanska invazija in župan slovenske Nabrežine bi zagrešil zločinsko zamudo, ako ne bi čuval slovenske posesti pred to invazijo! V zaključek: če delavci domačini hočejo delati in se ne puščajo po brutalnem nasilju goniti z dela, niso nikaki krumirji, **ampak izvršujejo le pravico domačinov na domačih tleh!** — Bramba te pravice s skrajno odločnostjo je v dolžnost toliko Nabrežincem, kolikor tudi našima političnima vodstvoma v Trstu in v Gorici. Ne bodo nas gonili, ne, z naših tal, pa naj jih podpirajo pri tem tudi slovenski socijalni demokratje.

»Kje smo?« Pred nekoliko dnevi smo priobčili pod tem naslovom notico o hrupni demonstraciji v gledališču Eden povodom neke kinematografične predstave. V notici je bilo rečeno, da je bil neki slovenski dijak, ki je reagiral proti demonstraciji, v nevarnosti ter da je moral posredovati redar, da ga je rešil. Od verodostojnih oseb smo pa dobili sedaj nadaljne informacije o onem dogodku, ki ga kažejo v nekoliko drugačni luči, namreč, da one demonstracije niso imele nikakega posebnega pomena. Res je, da je občinstvo ploskalo, ali g. Windspach, lastnik gledališča Eden, je napravil vsemu konec s tem, da je dal dotično epizodo odstraniti iz filma Pathe Journal. S tem je stvar pojašnjena.

Afera s »Soško elektrarno«. Burna razprava v seji mestnega sveta tržaškega minulega torka je izzvala dve izjavi, ki ju moramo zabeležiti kot prispevek k presojanju te afere. V četrtkovemu »Piccolu« je priobčil napadeni inž. **Izidor Piani** to-le izjavo: »V razpravi, ki se je razvila v sinočnji seji mestnega sveta glede vprašanja O. E. I., so bile izrečene sodbe, ki se, v kolikor se mene osebno tičejo, morejo oslanjati le na netočna opazovanja, ki niso v skladu z dejstvi. Ker je stvar — kakor je naglašal g. župan — predložena častnemu sodišču, mi ni dovoljeno za sedaj, da bi podal pojasnila, ki bi dejstva in zaključke, ki bodo izhajali iz razsodbe častnega sodišča, pokazala v njihovi pravi luči, in čigar (sodišča) razsodba bo mogla, bolje nego vsako pojasnilo, razjasniti svoj čas to sporno stvar od vseh nje strani. Naslednjega dne pa je uprava društva »Soška elektrarna« priobčila v istem listu to-le izjavo: »V seji mestnega sveta dne 26. t. m. je gospod podpredsednik tega sveta menil, da mora vztrajati pri obdolžitvi, da je nižje podpisana skušala dobiti od občine neko koncesijo potom ponudbe, ki jo je stavil nekdo drug. Podpisana, ki je o stvari že obvestila gospoda župana odv. dr. Alfonza Valerija, smatra za nujno, da konstatuje tudi pred vsem meščanstvom, da uprava O. E. I., **ni v nikaki zvezi s sporom, ki je nastal brez njene vednosti**, da je temu neljubemu incidentu sledila odpoved predsedniku, ki je bila nemudoma sprejeta, da so torej vse obdolžitve proti družbi popolnoma neosnovane«. — Ost obeh izjav je naperjena proti dr. Brocchiju, ki se je v oni seji toliko razgreval za čast in moralo svoje stranke, da je pri tem — kakor mu je očital dr. Wilfan — izgubil glavo!

25letnica **pevskega društva »Adrija«** v Barkovljah. Odbor omenjenega društva se obrača do barkovljanskih rodoljubov in rodoljubk s prošnjo, da bi prispevali s kakimi darovi za paviljone, kakor slaščice, peciva, pijače itd. Darila naj se blagovoli izročiti do sobote zvečer v tobakarni v »Narodnem domu« v Barkovljah, za katere izreka odbor »Adrije« v naprej najtoplejšo zahvalo.

Iz Sv. Križa. V soboto popoldne smo pokopali splošno priljubljeno soprogo g. Karla Žerjavca, našega orožniškega postajnega načelnika. Pokojnici je zapelo v zadnji pozdrav domače pevsko društvo »Skala«, pri pogrebu pa je svirala domača svetokriška godba. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi. Pokojnici blag spomin, razžaloščenemu soprogu pa naše sožalje!

Pri **c. kr. ravnateljstvu državne železnice v Trstu** se odda zgradba mostu za prevoz v postaji Radovljica na progi Trbiž-Ljubljana iz betona in železobetona potom javne ponudbene obravnave. Oziralo se bo le na ponudbe vložene od specijalnih tvrdk v železo betonskih delih. Vložni rok do 15. julija 1914 do 12 opoldne. Podrobni podatki so razvidni iz „Osservatore Triestino“, „Laibacher Zeitung“, Wiener Zeitung“, Verordnungsblatt für Eisenbahnen und Schiffahrt. Pogoji in drugi pripomočki se morejo vpogledati pri c. kr. ravnateljstvu drž. železnice oddelku III v Trstu.

Cvetlični dan priredi tudi podružnica CMD pri Sv. Jakobu v Trstu na že določeni dan, kakor je bilo javljeno v „Edinosti“ in sicer pri Sv. Jakobu in Sv. M. M. Zg. — Cvetlični dan naj bo za Sv. Jakob posvečen Družbi sv. Cirila in Metoda, ki skrbi, da se naši otroci vzgojujejo v slovenskem jeziku, ter ustanovlja šole in vrtce. — Da bo imel cvetlični dan sijajnejše lice, prosi šentjakobska podružnica CMD vsa druga šentjakobska društva, gospice in gospe rodoljubke in gospode, ki bi radi sodelovali pri cvetličnem dnevu, naj se oglase v četrtek, 4. julija t. l., ob 8.30 zvečer v otroškem vrtcu pri Sv. Jakobu na pogovor. — Prosimo tudi cvetlic za cvetlični dan.

Zadušil se je s koščkom mesa. 60letni hlevar Anton Stipan, stanujoč v ulici del Broletto št. 185 je včeraj opoldne pri kosilu našel čudno smrt: košček mesa mu je namreč obtičal v sapniku in moža je to zadušilo. Pozvan je bil sicer k njemu zdravnik z zdravniške postaje, a bilo je že prepozno: zdravniku ni preostajalo drugo, nego da je konstatiral smrt nesrečneža.

Z lopato. Predvčerajšnjim zjutraj so redarji našli ležečega na tleh človeka, ki je imel ves obraz krvav: na glavi je namreč imel dve precej težki rani. Odvedli so ga takoj na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik izpral rani in mu obvezal glavo. Ko so ga pa potem vprašali, kako da mu je ime, ni hotel ničesar povedati, kakor tudi ni hotel povedati imena onega, ki ga je bil naklestil. Le to je povedal, da se je v ulici Vittorio da Peltre z nekom sprl in da ga je ta nekdo treščil z lopato po glavi.

Žepni tat. Predsnočnjim je bil v gostilni »Ai due leoni« v ulici della Scorzeria aretiran 29letni Ruggero Coacci, doma iz Jesi v Italiji, stanujoč tu v ulici di Crosada št. 9. Aretiran je bil pa zato, ker so ga zasačili, ko je brskal po žepih nekega človeka, ki je bil v imenovani gostilni zaspal pri kozarcu vina.

Nevarno prenočišče si je bil predsnočnjim izbral 42letni delavec Valentin Obreza. Valentin se ga je bil namreč pošteno nasrkal in potem odšel proti domu. Stanuje pa v ulici del Molino a vento št. 58. Ta ulica je pa jako strma in hiša št. 58 se nahaja precej visoko. Zato si je pa Valentin hitro poiskal prenočišče. Legel je na zid, ki meji rečeno ulico in tam zaspal. V spanju se je pa preobrnil in vsled tega je padel na spodaj nahajajočo se ulico della Tesa. Seveda se je mož pri tem precej težko pobil, vsled česar so ga prepeljali v mestno bolnišnico.

Društvene vesti.

Barkovljanke! Odbor pevskega društva „Adrija“ prosi vse gospe in gospodične, ki bi bile pripravljene sodelovati v paviljonih na dan slavnosti, naj pridejo gotovo danes, 2. junija ob 8 zvečer v barkovljansko čitalnico.

Tržaška krajna skupina Zveze avstrijskih poštnih in brzojavnih uslužbencev priredi **veliko vrtno veselico**, v nedeljo, dne 14. junija 1914, na vrtu gostilne „Gospodarskega društva“ pri Sv. Ivanu (poleg cerkve) v prid bolnim poštnim uslužbencem ter vdovam in sirotam poštnih uslužbencev. Spored: 1. Koncert z izbranim bogatim vsporedom. 2. Ples (od 4. popoldne do polnoči) 3. Tombola z mnogimi dobitki. 4. Šaljiva pošta. 5. Umetalni ognji. — Veselica prične ob 4 popoldne in bo trajala preko polnoči. Vstopnina k veselici 50 vin, otroci pod 10. letom so prosti vstopnine. Vstopnina k plesu se plača posebe. Ker je čisti dobiček te veselice namenjen v podporo bolnim poštnim uslužbencem ter vdovam in sirotam poštnih uslužbencev, se preplačila, kakor tudi darovi za tombolo radovoljno sprejemajo.

Vrdeljski „Sokol“ ima zelo važno sejo jutri, v sredo, ob 8.30 zvečer v „Nar. domu“ pri Sv. Ivanu. Pridite vsi odborniki (ce) in članice.

Narodna delavska organizacija.

Volilni odbor za sestavo kandidatne liste za osrednji izvrševalni odbor NDO ima danes, ob 7 zvečer sejo v društvenih prostorih, ul. Sv. Frančiška št. 2.

Na protestni shod postiljonov smo že opozorili. Vršil se bo en večer v tem tednu in sicer bo o tem šele odločeno na seji. Potrebno pa je, da se že sedaj vrše priprave, agitacija; kajti ta shod mora biti velik protest vsega tržaškega slovenskega delavstva proti tukajšnjemu poštnemu sistemu, proti vsem onim, ki ta sistem posredno ali neposredno povzročajo. Naši ljudje so se v resnici čudili, ko so čitali v „Edinosti“ o postiljonskih razmerah, posebno pa razburja javnost dejstvo, da poštna direkcija protežira take ljudi, kakor je Ozioni, ki je zagrizen italijanaš in ki kot tak z vsemi sredstvi nastopa proti slovenskim postiljonom. Ogorčenje vlada tudi proti Dolencu. Tega shoda, ki ima namen ostro poseči v gnile razmere, ki se goje na našo škodo, se mora udeležiti slovensko delavstvo vseh strok. Bomo videli, če nimamo moči, da bi par gospodov ukrotili. Vse naše delavstvo mora biti pri sedanjem gibanju solidarno. — Tovariši! agitirajte za veliki protestni shod!

Odbor skupine „Dalmacija“. Odborniki, ki so bili izvojeni na zadnjem sestanku, so vabljeni na prvo sejo, ki bo jutri ob 7 zv. v društvenih prostorih.

Kako se godi slovenskim služkinjam. Vedno bolj pogostoma prihajajo pritožbe iz vrst slovenskih služkinj ne le proti izrabljanju od strani italijanskih gospodinj, ampak še posebej proti postopanju oblastnij, ki se za to, da v slučaju potrebe branijo posla pred gospodinjo, oziroma pred gospodarjem. Sedaj veljavni poselski red je itak tako škandalozen, da bi vlado moralo biti pred vsem svetom sram zaradi njega. Vkljub temu pa se tudi ta poselski red krši na škodo služkinj, oblasti pa, ki bi morale v takih slučajih služkinje ščititi, gredo na roko gospodinjam. Da navedemo par konkretnih dokazov. 7. majnika je italijanska gospodinja, Notarangelo, svojo služkinjo R. (ime na razpolago) brez vzroka, zapodila: »vadi subito. Le-ta je šla, toda gospodinja jej ni hotela izročiti ne zasluženega denarja, ne obleke. Prisiljena je bila se obrniti na policijski komisarijat v ulici Bacchi. Službujoči uradnik žnjo ni hotel govoriti slovenski, pač pa italijanski in je bil žnjo sploh zelo osoren. Čisto drugače pa je postopal z gori imenovano Italijanko; bil je žnjo silno vljuden, dočim je vse služkinjine pritožbe kratkomalo zavrnil. Gospodinja je nasprotno zahtevala od služkinje, da jej mora le-ta plačati štirinajstdnevno službo, odpovedni rok, čeprav je bila zahteva, da mora služkinja nemudoma zapustiti službo. Namesto, da bi služkinja dobila zasluženi denar, pa naj bi še plačevala!

Gospodinja je služkinjo vpričo komisarja zasramovala, kar je komisar milostno dovolil. Končno se je gospodinja vendarle zavedla svoje krivde in poslala služkinji obleko, toda obleka je bila raztrgana, kar nihče drug ni mogel storiti, kakor gospodinja v svoji jezi. Zaradi te stvari in zaradi denarja, ki služkinji pritiče, je vložil nato odvetnik dr. Vodušek tožbo na kazensko sodišče, kajti policijski komisar, ki ima poselske stvari v rokah, ni hotel nastopiti proti gospodinji. Nadalje se je isti služkinji pripetila krivica tudi s tem, da ni dobila točno in pravilno izpolnjene službene knjižice. Gospodinja je v knjižici navedla, da je omenjena služkinja nastopila službo 3. majnika, kar ni resnično, ker se je izvršil nastop službe že 26. aprila. Naznanila pa jo je gospodinja na komisarijatu, ne prvi dan, kakor se glase predpisi, ampak šele zadnji dan, ko je izstopila, in sicer 7. majnika, kar priča pečat komisarijata. Datum pečata (7. majnik) pa je potem komisar prečrtal in napisal, da je bila naznanjena 3. majnika, to pa baje zato, ker je bil tudi od strani gospodinje ta datum naveden na knjižici, kar je komisar opazil šele pozneje, ko je že pritisnil pečat. Hotel je pač, da se pečat komisarijata strinja z navedbo gospodinje. Italijanska gospodinja se torej proti ničemur ni pregrešila? Kajti, kdor posla prepozno naznani, mora plačati kazen. Ko pa je v tej stvari zahtevala na tem komisarijatu informacije pisarna odvetnika dr. Voduška, se je reklo, da se je izvršila naznanitev 4. majnika. Kje je tu red? Uradnik na komisarijatu ni nič hotel slišati o tem, da je služkinja nastopila službo 26. aprila in ne 3. majnika, ampak je upošteval samo, kar mu je natvezla gospodinja. Šele potem, ko je NDO poslala na komisarijat svojega zastopnika, je obljubil, da pokliče ono gospo in da jo bo kaznoval, če je stvar res tako. Službena knjižica je sedaj popackana, vsled česar bo služkinja težko dobila službo, kajti na službenih knjižicah ne sme biti nikakih znamenj. Komisarijat mora zagrešeno stvar na vsak način popraviti, česar pa do sedaj ni hotel storiti. — Drugi slučaj se je dogodil pri isti gospodinji služeči služkinji P. (ime na razpolago). Bila je brez tehtnega vzroka opoldne odpuščena iz službe brez odpovedi. Zunaj je padal dež, obleko so jej vrgli skozi okno dol na cesto in morala je iti. Šla je na komisarijat v ulico dei Bachi, toda isti komisar jo je zapodil. Tudi ta služkinja je bila nepravilno naznanjena na komisarijatu. Uslužbena je bila 18 mesecev, naznanjena pa samo 2 meseca. Gospodinja torej lahko dela s služklnjami, kar hoče. Omenjena gospodinja se je tako sama izrazila. Ko sta jo služkinji, o katerih govorimo, ko sta bili še v službi, kadar je nečloveško postopala ž njima, opozarjali na to, da se pojdete pritožit na komisarijat, je posmehljivo izpregovorila te-le besede: »Služkinje nič ne opravijo na komisarijatu, ker imam jaz tam svoje najboljše prijatelje«. Večkrat se je izrazila tako. Kakor pa je iz zgornjih navedeb razvidno, je res tako. Sploh se služkinje zelo boje policijskega uradnika v ulici Bachi, ki ima opraviti s poselskimi stvarmi; slovenske služkinje namreč, ker le s temi ravna tako osorno. Prav bojijo se iti na omenjeni komisarijat, in če se jim še tako velika krivica godi, se ga rajši izogibajo in trpe krivico, ker vedo, da nič ne pomaga iti na komisarijat v ulico Bachi. Nekatere bi zato rade šle v ulico Ricci, ker tam bolje ravnajo ž njimi, samo to je, da tam ne sprejemajo onih, ki ne spadajo pod ta komisarijat. Kako osorni so s služkinjami v ulici Bacchi dokazuje tudi to, da je oni uradnik dal pred kratkim neko služkinjo odpeljati v 24dnevni zapor, in to samo za to, ker je pisarniška vrata baje po izjavi onega gospoda nekoliko premočno zaloputnila. — Pred par dnevi se je zgodilo tudi to-le: Služkinji Z. (ime na razpolago) gospodinja pri njenem izstopu ni hotela dati ne knjižice, ne obleke, ne zasluženega denarja, ki ga je imela dobiti nad 120 kron, pač pa so jo ozmerjali s »ščavo«, ona, njen soprog in sin. Šla je na policijski komisarijat v ulico Bachi. Tam jo je oni uradnik nahrulil v italijanskem jeziku, češ, mi se v te stvari nočemo mešati. Obupana je bila in je letala nato od urada do urada, a nikjer se niso potegnili za njo. Naposled je prišla v »Narodno delavsko organizicijo« in šele, ko je strokovni tajnik Brandner posredoval na komisarijatu v ul. Bachi je dobila ves denar, obleko in knjižico. — Na komisarijatu v ulici Muda vecchia pa je nastavljen neki nemški uradnik, ki tudi ni mnogo boljši od onega v ulici Bachi. Neka slovenska služkinja (ime na razpolago) je bila prisiljena že drugi dan izstopiti iz službe, ker jo je italijanska gospodinja pretepala in zmerjala s »ščavo« ter jej dajala tako malo jesti, da je naravnost stradala. Bila je poklicana z ozirom na pritisk gospodinje na komisarijat v ulici Muda vecchia, kjer jo je nemški uradnik, s katerim se skoro ni mogla sporazumeti, pozval, da mora še štirinajst dni ostati pri isti gospodinji, da poteče odpovedni rok. Na to pa se čisto nič ni oziral, da ni dobila jesti, da je bila tepena (brž kone se bo skliceval na poselski red, na podlagi katerega je dovoljeno pretepati posle) in zmerjana; nič ni pomagala prošnja služkinje, naj je ne sili več k tisti kruti gospodinji: uradnik je zakričal nad njo: »Ali zopet nazaj v službo, ali pa v zapor!« Od te neusmiljene zahteve je odstopil šele tedaj, ko je interveniralo zastopstvo »Narodne delavske organizacije« in po tej intervenciji služkinji ni bilo treba iti ne nazaj v službo in ne v zapor. Bila je prosta in gospodinja jej je morala vrniti tudi obleko. Tako ravnajo z našimi služkinjami. Če pa se služkinje, ki se jim gode na komisarijatih krivice, gredo pritožit na policijsko ravnateljstvo, se jim tam odgovori, naj pazijo, kaj govore, ker jih bodo sicer kaznovali z zaporom, kakor se je odgovorilo prvima dvema, zgoraj omenjenima služkinjama. To je storil italijanski uradnik na glavni policiji, ki je v pritličnem uradu za poselske stvari. Ta človek ne zna slovenskega jezika in s slovenskimi služkinjami postopa tako kakor bi se z ljudmi ne smelo postopati. Protestiramo proti takemu postopanju in zahtevamo, da policijsko ravnateljstvo izvede o navedenih stvareh preiskavo. Zahtevamo tudi, da se na policijskih uradih, ki imajo opraviti s služkinjami, ki so v velikem številu Slovenke, nastavijo slovenskega jezika zmožni in človeško čuteči uradniki.

Burno zborovanje »Narodne delavske organizacije« na Sovranišču. — Predrznost na našo zemljo priseljenih Nemcev. Nemška predrznost na naših tleh postaja od dne do dne večja. Sedaj so začeli izzivati tudi že pri Sv. Ivanu. Ni dolgo temu, ko se je vršil protestni shod proti nemškemu pritisku v Škednju, in kakor stvari stoje, bo kmalu potreben podoben shod tudi pri Sv. Ivanu. Na svetoivansko rocolski postaji so naseljeni nemški železničarji, ki se upajo priti razbijat shod slovenskih delavcev. Trije Nemci imajo korajžo stopiti med 90 slovenskih zborovalcev in jih izzivati! Skoro neverjetno zveni ta vest, a resnična je. Preteklo soboto je sklicala

L. TERZON, TRST ulica Sette Fontane štev. 12. - ZALOGA OLJA, JESIHA IN MILA. Najfineje namizno olje, priporočljivo za one, ki trpe na želodcu. - Steklenica pol litra kron 1·60.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Trstu registrovana zadruga z neomejeno zav.

v Trstu, Via Torre bianca 21 (v lastni hiši)

sprejema hranilne vloge in obrestuje po 4½%,
vloge na dvamesečno odpoved po 4¾%,
vloge na šestmesečno odpoved po 5%,

daje posojila proti poroštvu na zadolžnico (menjice so izključene), ali pa na vknjižbo, oboja proti odplačevanju v poljubno določljivih obrokih na daljšo dobo.

Uraduje se vsak delavnik od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 5. popoldne.

PALMA

Peruti pešca

ZAHVALA.

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom bolezni in britke izgube naše iskrenoljubljene soproge, ozir. matere in sorodnice

KARLE ŽERJAV

bodi izrečena najsrčnejša zahvala.

Posebna zahvala veljaj vsem gg. darovalcem prekrasnih vencev, godbi iz Sv. Križa, pev. dr. „Skala“, ter vsem onim, ki so spremili pokojnico k večnemu počitku ter s tem pripomogli, da se je pogreb izvršil na tako dostojen način.

SV. KRIŽ pri Trstu, dne 1. junija 1914.

Žalujoči rodbini:

ŽERJAV - TENCE.

Dr. PEČNIK

Dr. PETSCHNIGG

TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in specijalist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½—1 in 7—7½

Mnenje gosp. dra. B. APPEL-na, zdravnika na Dunaju.

Gosp. J. SERRAVALLO *Trst*

Z veseljem Vam naznanjam, da predpisujem že več let Vaše izvrstno SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo), čigar uspešnost je gotovo dokazana v mnogih slučajih.

DUNAJ, 2. junija 1911.

Dr H. APPEL.

Napredek vede

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

Jorubin Casile

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da so uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in mehurni katarji korenito zdravijo s **konfeti Casile.**

Konfeti CASILE urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevk (šilinge), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurne katarje, kamen, nesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. — Škatlja konfetijev Casile K 4·—.

IORUBIN CASILE, najboljše protisifilitično in poživljajoče kričistilno sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilidi, anemiji, impotenci, kostoboli, ishias, vnetju žlez, poltnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoroji, steriliteti, nevrasteniji, energičen razkrojevalec urinove kiseline itd. — Steklenica Jorubina Casile K 3·50.

Vbrizganec CASILE zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. Steklenica vbrizganca Casile K 3·50. Kdor želi večjih pojasnil, tiskovin itd., naj naslovi dopis na lekarno LLOYD za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastonj in z vso rezervo. Priznani medicinalni izdelkiCASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. Zaloga v Trstu Lekarna Lo'yd, V. dll'orologio 1. Pristna zdravila Casile nosijo lastnoročni podpis N Casile.

TRGOVCI! PEKI! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tvornice drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjak naročajte pri domači tvrdki, ki Vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočam se Vam udani **J. J. SUBAN, Trst.** Via Vasari 10 Telef. Nr. 26

»Narodna delavska organizacija« sestanek v gostilni pri Živcu na Sovranišču. Že v Trstu so se čuli čez dan glasovi, da bo ta sestanek zelo buren, da ga socijalni demokrati s Petejanom in Regentom na čelu kratkomalo — razbijejo. To se ni zgodilo, baš zato ne, ker socijalni demokratje na Sovranišču nimajo več toliko vpliva, kakor so ga imeli nekdaj. Nič bi se ne čudili, če bi nas prišli izzivat, ali razbijat sestanek naši slovenski ali italijanski sodrugi, ker tega smo vajeni; čuditi pa smo se morali in bili smo presenečeni, ko so začeli motiti shod — Nemci, o katerih se do sedaj pri Sv. Ivanu ni govorilo. Bili so to nemški socijalni demokratje. Hoteli so braniti v nemškem jeziku svoj »internacijonalizem« češ, »delavci moramo skupaj držati, za nacijonalna vprašanja se ne smemo brigati«. Ko je predsednik shoda, tov. Švab, v svojem govoru omenil Nemčijo, se je nemški socijalni demokrat proti temu takoj postavil v bran in protestiral proti žaljenju svojega nacijonalnega čutstva. Nemci so kričali in razgrajali in hoteli s tem shod preprečiti. Našim je minila potrpežljivost, pa so jih prijeli pod pazduho in postavili pod kap. Nemci so dosegli, kar so iskali, in menimo, da si dobro zapomnijo ta dan in da v bodoče ne bodo več prihajali provocirat slovenskih delavcev. Strokovni tajnik Brandner je imel popolnoma prav, ko je dejal: »Kakor postopajo Nemci z našimi brati na Koroškem in Štajerskem, tako hočemo postopati z Nemci tudi mi na tukajšnjih naših slovenskih tleh!« Nemci hočejo vsepovsod gospodovati nad nami. Na to deluje zlasti železniški pangermanistični zistem, ki pošilja na našo zemljo nemško uslužbenstvo v svrho izzivanja našega domačega prebivalstva. Nemci, o katerih govorimo zgoraj, so se priselili na svetoivansko-rocolsko postajo pred štirimi leti, pa so že tako silno predrzni. Sestanek se je po tem incidentu mirno dovršil. Prvi je govoril tov. Pregarc, zlasti o zidarskih razmerah, nato strokovni tajnik Brandner, ki je v obširnem govoru raztolmačil program »Narodne delavske organizacije«, in ostro napadal njene nasprotnike. Nadalje so še govorili tovariši: Grgič, Marc in Čok. Poslednji govornik je izvajal, da tržaški namestnik pri občinskih službah izdaja dekrete proti renjikolom le s tem namenom, da bi v te službe vrinil Nemce, in je to tudi dokazal. Vsi govorniki so poudarjali veliko potrebo »Narodne delavske organizacije«. Incident, ki so ga povzročili nemški razgrajači, nam je le dobrodošel. Morda so nehote pokazali svoje namene. Opozorili so nas na nemško nevarnost, ki preti naši okolici. Obenem pa so nam podali tudi najjasnejši dokaz, da je za slovensko delavstvo potrebna ne internacijonalna, temveč narodno-socijalna delavska organizacija. Slovenski delavci pri Sv. Ivanu, vsi skup, da bo ustanovni občni zbor svetoivanske podružnice »Narodne delavske organizacije« sijajna manifestacija vsega svetoivanskega slovenskega delavstva!

Vesti iz Goriške.

Proč z malodušjem!

V sklenjenih vrstah, z odločno voljo smo nastopili pri občinskih volitvah, da se je vsa Slovenija ozrla na nas, na najmlajše bojevnike za slavo in čast domovine. Iz Trsta, Ljubljane, Celovca in Celja so prihajali takrat telegrami, kako da stojimo, ali prodre na mah naša mlada moč, ali se borimo še naprej. Usoda je hotela, da nismo mogli oznaniti popolne zmage, temveč le svoje zadoščenje.

Sedaj pa je naša naloga, da skrbimo zato, da v prihodnje oznanjamo veselo žmago, da odgovarjamo na telegrame novo zmago Slovenije, da ji podarimo grb mesta Gorice.

Že sedaj stojimo skoraj pred odločilnem bojem. Italijani se pripravljajo, mi se ne smemo nič manj pripravljati, mi moramo biti celo bolj pripravljeni. Pri nas ne igra odločilne vloge le mesto Gorica, pri nas je merodajna vsa Goriška, zato je pa naš boj obsežnejši in radi tega težji. Priznati moramo, da nismo držali rok križem po volitvah. Položili smo širok temelj naši novi trdnjavi — razširjeni Narodni šoli na Blančah, pripravili tla javni čitalnici, dosegli nov svež in resnejši duh med slovenskimi trgovci in obrtniki in končno zainteresirali vso deželo za naš boj v mestu.

Ali vse to še ne zadostuje. Vsa okolica Gorice, ves slovenski goriški teritorij mora imeti v prihodnje samo eno misel, kako zavojujemo v Gorici. Vsi goriški Slovenci morajo z vso jasnostjo izprevideti pomen Gorice, da je to mesto ključ do gospodarstva Slovencev v vsej deželi, da le z izvojevano Gorico vlada na goriškem slovenska volja. To moramo imeti vsi pred očmi in pod tem geslom moramo uravnati svoje delo. Ker pa je to interes vse dežele, ne samo meščanov v Gorici, zato moramo tudi zgraditi program, ki interesira vse Slovence, ki zveže vse za isti skupni cilj, ki končno uveljavi našo zmago.

Najjasnejše je, da je vsak boj brez potrebnih sredstev nemogoč, da je treba za vsak boj denarja, denarja in zopet denarja. In kdo naj nam da denar, če ne naši trgovci in obrtniki, če ne ravno oni sloj, ki ustvari največ narodnega blagostanja, ki množi in veča narodno premoženje. Zato pa mora biti naša prva in v mnogem tudi edina skrb, da povzdignemo svojo trgovino, da uveljavimo svojo obrt. Brez vseh sentimentalnosti moramo vršiti to delo, brez vseh ozirov na nasprotnika moramo vojevati ta najtežji a najhvaležnejši boj. **Brezobzirno moramo nastopati proti onim,** ki nam otežkujejo ta boj in naj bodo drugače še tako sladki in prijazni. To je naša prva naloga, to je naše najglavnejše delo.

Vzporedno stem delom pa gre drugo delo. Trgovec in obrtnik napreduje, če napreduje tudi oni, ki krije svoje potrebe pri njem. Brez dobro situiranega kmeta nimamo dobro situiranega trgovca, nimamo svoje bodočnosti. Ravno radi tega pa se moramo čvrsto pobrigati, da dvignemo blagostanje na deželi. S tem pa smo načeli vsa najrazličnejša gospodarska vprašanja, ki jim moramo biti v vsakem oziru kos, če hočemo vzdržati svoj dober glas v širni Sloveniji. Boj za zboljšanje položaja slovenskega poljedelca je enako važen, ko boj za slovensko trgovino. Trgovec in obrtnik, kmet in poljedelec vsi so enako navezani na medsebojno pomoč.

Da se pa to doseže, je pa nujno, da verujemo tudi v svoje poslanstvo v svojo moč, v svojo končno zmago. Po Kraigherjevem romanu, po kontrolorju Škrobarju vidimo, da propada severna meja, ker se je utihotapilo med pravzaprav ponosno slovensko kri nemškutarsko malodušje, ki je naš grob, naš pogin, naša slovenska bol.

Ne samo, da v malodušju propademo mi na Goriškem, da v malodušju ne ovenčamo Slovenije z dragocenim novim nakitom, mi razočaramo Slovenijo in jej ne damo tega, kar smo jej dolžni dati. Mi, goriški in primorski Slovenci, ki imamo za seboj častne in velike zmage, mi moramo tudi pokazati, da zmagujemo s svojo veliko vero s svojo samozavestjo, ker smo brez malodušja. V težkih in hudih položajih smo zmagovali, v razmeroma mnogo ugodnejših moramo dobiti ves boj. Zato ni na mestu malodušje, zato je na mestu le ponosna hoja. Bratje, kvišku glave, kvišku srca, bodimo Sloveniji ponosen in blesteč zgled mladih in nepremagljivih borilcev za njeno slavo. Zato proč z malodušjem in z globoko, nepremagljivo in neomajno vero na delo, na sistematično delo za naš gospodarski razmah, za dobrobit našega trgovca, obrtnika in poljedelca in tudi po [illegible] donela naša himna »Naprej zastava Slave!«.

Iz Sežane. Sokolova veselica dne 24. majnika 1914. je donesla čistega dobička prilično 800 K. Za ta krasen materijalen uspeh se imamo v prvi vrsti zahvaliti c. damam, ki so z vso požrtvovalnostjo sodelovale. Podpisani odbor izreka tem p tom vsem sodelovalkam in sodelovalcem, darovalkam in darovalcem in vsem onim ki so blagohotno preplačali, najprisrčnejo zahvalo. Pohvalno se mora omeniti tudi godba „Kraška Vila“ in jo priporočamo tudi drugim Sokolskim društvom za njih nastope. Izkazi o darovih in preplačilih so na vpogled pri društvenem blagajniku. Na zdar!

Pozor slovenski kupci! Tvrdka Krainer & Comp. razpošilja notoričnim Slovencem slovenska pi ma, v katerih ponuja svoje blago. Vsem Slovencem, ki bi prejeli taka pisma, v ravnanje sledeče. Slovensko pismo še ne dokazuje, da je kaka tvrdka tudi nam prijazna; dokler nima na svojem pročelju tudi slovenskega napisa, tako dolgo za nas taka tvrdka sploh ne obstoji. Tvrdka Krainer pa ima le laške in nemške napise, zato velja za njo isto pravilo. — Slovenske trgovine z železnino so: A. Zajec, Gosposka ulica 7 in Pinter & Lenard, Ra telj 7. n samo to more biti merodajno za Slovence.

Razne vesti.

Afera Caillaux-Calmette. Soproga ministra Caillauxa, ki je kot znano ustrelila urednika Calmette pride pred porotno sodišče. Obtožena je nameravanega in premišljenega umora. Obravnava se bo pričela 20. julija in bo trajala več dni

Nesreče na morju. Med vožnjo iz Philadelfije v Baltimore se je potopil parnik „Lukkenbach“. S parnikom se je potopilo 82 mož moštva. — Pri azorskih otokih je izbruhnil požar na parniku „Germania“. Ogenj je nastal v strojnici. O usodi parnika še ni nobenih natančnejih poročil.

„Empress of Ireland“, ki se je potopil vsled trčenja s parnikom „Storstad“, se je potopil glasom poročil rešencev s ponesrečene ladije še preje kot v 10 minutah. Kljub zagotovilu v prvih poročilih, da so se mornarji obnašali povsem častno in zaslužno se vedno bolj širijo od oblasti potrjene vesti, da so mornarji gledali v prvi vrsti na svojo rešitev in da so se odigravali pri vkrcavanju na rešilne čolne, katerih je bilo premalo, strašni prizori. Nebroj ponesrečencev, ki so bili že v vodi, se je oprijelo rešilnih čolnov. Mornarji so te nesrečneže potolkli z vesli, dasi je bilo v rešilnih čolnih še dovolj prostora. Pri tem se niso ozirali niti na ženske niti na otroke. Čudno je, da se je rešilo tako malo žensk. — Rešeni potniki, ki so kljub temu nasilju dosegli rešilni čoln, imajo polomljene roke. To je posledica udarcev z vesli, ko so tolkli mornarji po nesrečencih, ko so se ti prejemali rešilnih čolnov. Preiskava je dognala že veliko kaznjivega, podrobnosti niso znane gotovo pa je, da je kapitan ukazal mornarjem pomagati ponesrečencem, posebno ženskam in otrokom, kateri pa se za ukaz niso brigali in dasi ni bilo tako nevarno, so metali ženske in otroke v vodo. Neki očividec pripoveduje tudi o strašnem boju med mornarji in potniki. Nekaj čolnov se je potopilo tudi ravno zaradi prepira in poboja med mornarji v čolnih in ponesrečencih v vodi.

Izredna prilika za birmo

V urarni

TREVISAN, TRST

CORSO ŠTEV. 30

se vdobi VELIK IZBOR ŽEPNIH IN STENSKIH UR. — Prodaja se. kupuje in menjuje dragocene moderne ali stare predmete. Velik izbor predmetov iz am. dobič zlata, kakor tudi UR ZA BIRMO. — Srebrne ure z dvojnim pokrovom od kron 10·90 naprej.

Prenočišče - gostilna - buffet Hinko Kosič Trst ul. Carradori 15. Vedno na razpolago gorke in mrzle jedi, kakor tudi pristno domače svetokrižko vino, teran, in druge vrste vina, kakor tudi D eherjevo pivo. Za obilen obisk se priporoča H osič. 2333

Sir po noma ten, uležano blago, čajno maslo I vrste in sveže fino pasteliziranо mleko ima najceneje za oddati mlekarna Ivan Vramar, Črnivrh nad Idrijo. 569

Jugoslovani! Vaš edini fotograf je Anton Jerkič, Trst Via delle Poste 10. — Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

Mladenič išče službo pisarja.. - Veščje ne nemščine in strojepisja. — Ponudbe pod „PISAR“, poštnoležeče, glavna pošta Trst. 574

Sprejme se takoj krojaškega učenca. - Jo ip Pirjevec, krojač na Opčinah. 575

Pri Sv. M. M. Spodnji se proda hišica z 2 velikimi sobami, 2 sobicami. kletjo in lepo teraso K 9 00.— saldo 5000. — Hišica v Barkovljah, 3 sobe in kuhinja K 13.000, saldo 7000, kakor tudi dvorec od 22 do 50.000 K se proda. — Pojasnila Kolaršič Kavarna Korzo. 509

Hotel na Kranjskem s 16 sobami, restavracijo, 2800 sežnjev vrta, vse leto dobro obiskan se proda za K 110.000. Saldo 30.000. Zamenjal bi se tudi z dvo cem v Trstu s posestvom v Istri — Poja nila: Kolaršič Kavarna Korzo. 808

Zračna meblovana soba z lepim razgledom v bližini Narodnega doma se takoj odda. A Repenšek, knjigovez Ulica Cecilia štev. 9. 802

Gospodična z več letno prakso, kot blagajničarka v trg vskem podjetju, zmožna slovenskega, srbo hrvatskega, ital janskega in nemškega jezika, išče primerne službe Prijazne ponudbe pod „Pridna“. Naslov pove tudi Inserat i oddelek pod „Štev. 721.“ 721

Meblirana soba za eno ali dve osebi, z uporabo kuhinje, se odda takoj v n jem ri hrvatski družin. Hiša nova in elegantna stanovanje čisto, svetlo in mirno, cene zmerne Oglasiti se v ulici Commerciale štev. 9, pritličje. 717

Učenke-vlagateljice sprejme takoj tiskarna „Edinost“. Oglasiti s je pri vodstvu podjetja v ulici Sv. Frančiška št. 20, pritl č e.

Odda se takoj m la soba v ulici Miramar št. 11. pritličje. 583

Kamnolom na prodaj v najboljšem stanu, v katerem bi se ahko vršil velik obrat, k bi se vodil z elektično silo v bližini 500 m od električnega toka. Cena 2500 K. — Ant n Škabar, Veliki repen štv. 30. 581

Soba zračna v ulici sv. Marka z dvema postelj ama pri slovenski družini se takoj odda poštenim slovenskim delavcem, event. tudi h ana. (Pozve se pri krčmarici v ulici Sv. Marka, vogal Androna Cristoforo Colombo.) 583

Išče se dva trgovska pomočnika za prodajalno jestvin Natančne ponudbe z navedbo starosti jezikovnih zmožnos i dosedanjih mest itd pod Trgovina jestvin“ je poslati na Ins. oddelek „Ed nosti“. 586

Opozarjam slavno občinstvo, da sem svojo dolgoletno trgovino jestvin in delikates v ulici Sv. Martiri štev. 11 nanovo preuredil i razširil. Priporočam se cenjenim dosedanjim odj malcem. Pošilja se na dom in na dežel o. Jakob Košmerlj. 587

Prostor na vogalu primeren za gostilno se da v najem s 24 avgustom. — Ulica S Marco 38. 52

Avtomobil - Universal

Ford 16--20 HP

Novi modeli 1913

Pomnoženo proizvajanje Znižanje cen 4—5 sedežev K 4800; 2 sedeža K 4800. Landale 5 sedežev K 6300. Popolna oprava Capote s stranskimi zavesami, steklo, pet svetilk, generator za acetilen ski plin, rog, zlomet-suri števnik in hitromer Cene veljajo za vsoe prosto vozarine in colnine v Trst

ANTON SKERL,

zastopnik tvrdke

Trst, Piazza Carlo Goldoni Telefon 1734

Garage Via dei Bacchi 18 Telefon 2257

Gostilna „Pri Deteljici“

v TRSTU, ulica Belvedere štv. 7

Priznano najboljša in najcenejša kuhinja.

Pristna domača in tuja vina.

AGO čevlji brez šivanja in žebljev

Izvršuje edino le

Franjo Cink v Trstu

ulica Cecilia Rittmeyer štev. 12.

Izvršuje tudi vsako drugo naročilo točno in ceno. — Na zahtevo pride tudi po naročila izven mesta.

Nobena kapljica ne koristi tako želodcu, kot pristni želodčni likér

FLORIAN

Blizu in daleč
Vse ga pozná,
Kder ga imá!
Ima zdravje domá!

Zahtevajte pristni „FLORIAN“.
Zavračajte ponaredbe!

Edini dobavnik in zalo žnik za Primorsko in Dalmacijo

VEKOSLAV PLESNIČAR

TRST - ul. Donizzetti št. 3 - TRST

Najstarejša in glavna pot niška pisarna in denarna menjalnica

I. N. Ferrić

Trst, via Lazzaretto ve chio 4 (nasproti Excelsior P lace-Hotel-a).

Odprava potnikov z na h tre šimi par niki domačega društva iz Trsta in te

v Ameriko in Kanado.

Odhod vsako soboto; a v ponedeljkih odhod z železnico iz Trsta č z Hvre, Bremen, Rotterdam in Antwerpen v New-York in dalje z amerikansko železnice do zaželjenega mesta.

Za najhitrejše, najceneje in sigurno potovanje se skrbi in jamči

Da more vsakdo takoj odpotovati, treba zagotoviti si mesto z 2 kronama sre.

Vsakdo lahko zamenja v menjalni i v amerikanske dolarje brez dbitka

Vsa pojasnila pošilja brezplačno gori omenjena pisarna

Botri! Botre!

O PRILIKI BIRME

je dospelo znani ururmi

G. PINO - TRST

Via Vincenzo Bellini 13 in via Nuova 34

1500 različnih ur in 11 kg zlatih verižic in ovratnih verižic. - V zalogi dobite zraven tega bogat izbor uhanov, zapestnic, privaskov itd. po konkurenčnih cenah.

„Jama Dimnice v Slivji“

Obiskovalcem se priporoča s skrbno postrežbo, prenočišči in senčnatem vrtom ter z dobrimi jedili

gostilna Bubnič v Slivji.

Lepa pokrajina, primerna za vsake :: izlete. — Postrežba točna. ::

Štev. 5417 — 14

Oglas dražbe.

Dne 3. junija t. l. **oddajo se v zakup** za osemletno dobo potom javne dražbe v spodaj označenem redu na podpisanem c. k. okrajnem glavarstvu

lovi

tu doli imenovanih občin.

Vzklicna cena v kronah je označena za vsako občino kraj imena dotične občine.

Dražba prične ob 10. uri predpoludne.

Varščino je položiti najkasneje do 10. ure predpoludne na dan dražbe.

Ako se pri tej drugi dražbi ne doseže vzklicne cene, oddali se bodo lovi tudi pod to ceno najvišjemu ponudniku.

Natančnejša pojasnila daje podpisano c. kr. glavarstvo ob uradnih urah.

Štanjel . . .	600 K	Kobdilj . . .	400 K
Lipa	200 K	Temnica . . .	400 K
Slivno . . .	700 K	Barka	100 K

C. kr. okrajno glavarstvo

Sežana, dne 26. maja 1914.

Prvovrstna tovarna z električnim obratom

testenine

iz pristnih jajc

G. ROSTIROLLA, ul. G. Gallina štv. 4.

Dnevno izdelovanje testenin iz samih jajc. — Rezanci, obročki, makeroni itd.

Specijaliteta: hlebčki.

P. n. občinstvo je pri izdelovanju lahko navzoče da se prepriča o snagi.

Zdravljenje krvi!

Čaj „Tisočeri cvet“ (Millefiori).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odtikovani lekarni

PRAXMARER - „Ai due mori“

TRST (mestna hiša) - Telef. 377.

Poštne pošiljatve se izvršujejo takoj in franko ako se dopošlje kron 1-10.

Odhajanje in prihajanje vlakov

od 1. majnika naprej.

Časi za prihod, oziroma odhod so naznanjeni po srednje-evropskem času.

C. kr državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio).

5.00 B Herpelje, Pula in medpostaje.
5.40 O do Gorice in medpostaje (Ajdovščina).
5.50 M do Poreča in medpostaje.
7.30 O Herpelje-Divača-Ljubljana-Dunaj in medp.
7.35 B Gorica, (Ajdovščina), Jesenice - Celovec - Dunaj-Praga-Dečin-Beljak-Berlin-Monakovo in medpostaje.
8.41 B Gorica, Dunaj, Praga, Berolin.
9.05 O Gorica-Jesenice-Celovec-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Dunaj in medpostaje.
9.10 O Herpelje, (Rovinj), Pula in medpostaje.
9.15 M le do Buj in medpostaje.
11.05 B Gorica, Celovec, Solnograd, Pariz.
12.48 O Gorica (Ajdovščina) Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec in medpostaje.
2.40 M do Poreča in medpostaje.
3.56 O Gorica-Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec-Dunaj.
4.42 O Herpelje (Divača-Dunaj)-(Rovinj) Pula in in medpostaje.
5.30 E (Turški ekspr.) Gorica-Jesenice-Ljubljana-Beljak-Inomost-Monakovo-Pariz in medp.
7.44 M le do Buj in medpostaje.
7.50 O do Gorice in medp. (Ajdovščina).
8.24 O Herpelje (Divača-Ljubljana-Dunaj) Pula in medpostaje.
8.40 B Gorica-Jesenice-Beljak-(Monakovo-Berlin) Celovec-Dunaj-Linec-Praga-Dečin.
10.30 O Gorica, Jesenice, Beljak, Inomost, Monakovo.
Zabavni vladi od nedeljah in praznikih.
9.10 O Herpelje-Divača.
2.25 O Herpelje-Divača.
2.20 O v Gorico.

Prihod v Trst.

6.25 O Iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka, Ljubljane Jesenic, Gorica.
7.10 O Iz Dunaja (čez Divačo-Herpelje).
7.25 O Iz Gorice (Ajdovščine).
8.25 M Iz Buj (in medpostaje).
9.01 B Iz Berolina, Draždan, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenic, Gorice (Ajdovščine).
9.37 O Iz Pule (Rovigna).
10.10 O Iz Jesenic, Gorice in medpostaj.
11.25 E (Turški ekspres) iz Pariza-Monakovo-Celovca-Dunaja-Linca-Jesenic-Gorice.
12.40 M Iz Poreča in medpostaj.
2.00 O Iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice, (Ajdovščine), Berlina, Draždan, Prage Dunaja.
3.47 O Iz Pule, (Rovinja), Herpelj in medpostaj.
4.32 M Iz Buj in medpostaj.
7.00 O Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Trbiža, Ljubljane, Jesenic, Gorice.
7.05 O Iz Pule, Rovinj, Herpelje, Divača, Dunaj.
7.41 B Iz Berolina, Draždan, Prage, Linca, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenic, Gorice, (Ajdovščine).
9.45 O Iz Poreča, Buj in medpostaj.
8.16 B Iz Berolina-Monakovo-Solnograd-Gorice.
10.24 B Iz Pule (Rovinja), Dunaja (čez Divačo.
11.37 O Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.
Zabavni vlaki ob nedeljah n praznikih:
9.36 O Iz Gorice.
9.41 O Iz Divače, Herpelj.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno ti kane besede se računajo enkrat več. — Najmanjši ristojbina znaša 4 stotink. :

Dve postelji vzeti, nove žimnice K 86.— Polna s alna soba z žimninami K 290. V Fonderia 12. I 23/8

Išče se agence za knjigarno V rašat GORE, NJEC & Co., Via Caserma 17 86